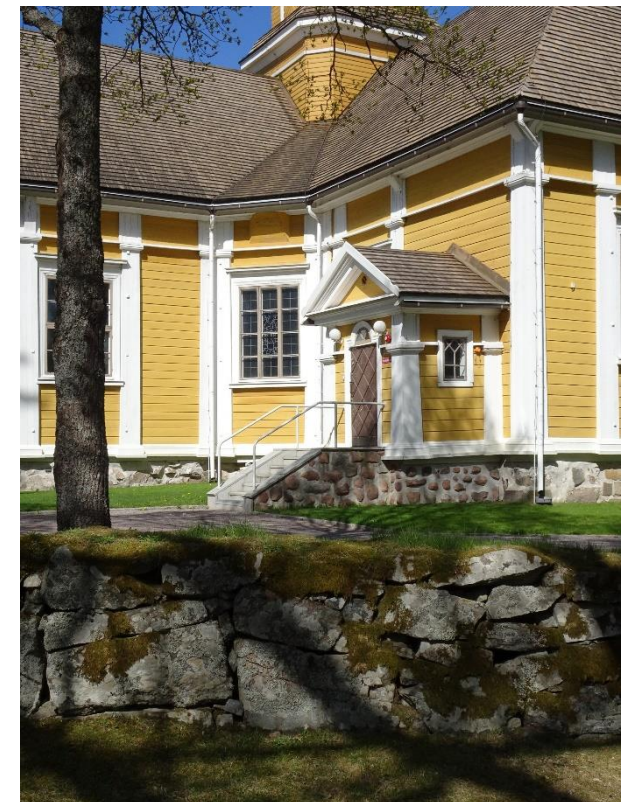

KIRKONKYLÄN KESKUSTA-ALUEEN TÄYDENNYSRAKENTAMISPERIAATTEET

JOHDANTO

Tässä työssä on selvitetty historiatietojen kautta Kirkonkylän keskustan yhdyskuntarakenteen muodostumista ja on siten pyritty identifioimaan paikallisen rakenteen ja identiteetin kannalta merkittäviä kohteita ja aluekokonaisuuksia. Yhtäältä on tunnistettu kohteita ja alueita, joihin kohdistuu painetta ja tarvetta uudistumiselle. Tämän työn tarkoituksena on määritellä keskusta-alueen täydennysrakentamisen periaatteet. Tässä raportissa on määritelty mahdollisesti täydennysrakennettavissa olevat alueet, ja alueet, joilla on ilmennyt nykyisen asemakaavan kehityskohteita ja ne alueet, joilla on tarpeellista asettaa arvojen säilymistä tukevia periaatteita. Tämä raportti toimii ohjeena täydennysrakentamiskaavoille.

Nurmijärven Kirkonkylän keskusta on etenkin 1900-luvun jälkipuoliskolta lähtien muuttunut paljon. Kirkonkylältä on maankäytön tehostuessa purettu paljon vanhoja rakennuksia, minkä seurauksena monet historialliset kerrostumat ovat enää heikosti nähtävissä. Vanhimmat kerrostumat ovat keskittyneet vanhan Tuusula-Vihti-maantien (nyk. Aleksis Kiven tie) varteen.

Kirkonkylän keskustan painopiste on siirtynyt vanhan Tuusula-Vihti-maantien (nyk. Aleksis Kiven tie) ja Raalaan vievän tien (nyk. Pratikankuja) risteyksestä Keskustien ja Punamullantien risteykseen ja nykyisen torin ympärille. Tämän siirtymän seurauksena etenkin Aleksis Kiven tien varsi on jäänyt hieman syrjään asiakasvirroista, eikä ole enää optimaalinen sijainti kaupalle. Alueella on myös ilmennyt vanhan rakennuskannan uudistamispainetta mm. kiinteistönomistajien toimesta.

Kirkonkylällä on tarve täydennysrakentamiselle ja maankäytön tehostamiselle, koska taajaman kasvusta merkittävän osan tulisi sijoittua yhdyskuntarakenteessa hyvin sijaitseville, kestävillä kulkumuodoilla hyvin saavutettaville alueille. Kirkonkylällä keskusta on tällainen alue.

Työryhmä:

Anita Pihala, yleiskaavapäällikkö

Hannes Häkkinen, asemakaavapäällikkö vs.

Juho Liski, yleiskaavas suunnittelija

Katri Backman, yleiskaavas suunnittelija

Katri Peltoniemi, kaavoitusarkkitehti

Salla Jäntti, asemakaavas suunnittelija

SISÄLTÖ

1. Selvitysalue	4
2. Kirkonkylän keskustan täydennysrakentamisen yleisiä periaatteita ja taustaa	5
3. Kirkonkylän historia	6
3.1. Varhainen kehitys	6
3.2. Puretut rakennukset	7
3.3. Kirkonkylän keskustan vanha rakennuskanta	8
3.4. Vanhimmat säilyneet osat	9
3.5. Tuusula-Vihti-maantie	10
3.6. Säilyneet liikerakennukset	11
3.7. Huvilat ja lääketehaan alue	12
3.8. Valkoinen huvila ja lääketehaan alue	13
3.9. Muutoksen aikakausi	14
4. Keskustan rakennusperintökohteet	16
5. Täydennysrakentamisperiaatteet	17
5.1. Nykyisen asemakaavan kehityskohteet	18
5.2. Alueet, joilla on tarpeellista noudattaa arvojen säilymistä tukevia periaatteita	34
5.3. Selvitettävät täydennysrakennettavat alueet	41
6. Kuvalähteet	47

1. SELVITYSALUE

Kirkonkylän keskusta rajautuu pohjoisessa Perttulantiehen ja idässä Helsingintiehen. Keskusta rajautuu etelässä kuivatun Nurmijärven pohjoisreunaan ja lännessä Kyläjokeen.

Keskustan alueella sijaitsee Nurmijärven kunnan hallinnollinen keskus, Kirkonkylän kaupallinen keskittymä, kirkonmäki ja hautausmaa sekä asuinrakentamista.

Valtaosa Kirkonkylän keskustan rakennuskannasta on yhden asunnon taloja, joista suurin osa keskittyy alueen länsiosaan. Keskustan pohjois- ja keskiosat ovat puolestaan rakenteeltaan kerrostalovaltaisista. Julkisten palveluiden ja kaupallisten palveluiden rakennukset keskittyvät tiiveimmin rakennetulle alueelle Punamullantien ja Pratikankujan varteen.

2. KIRKONKYLÄN KESKUSTAN TÄYDENNYSRAKENTAMISEN YLEISIÄ PERIAATTEITA JA TAUSTAA

Taajaman kasvun tulisi keskittyä ensisijaisesti yhdyskuntarakenteen kannalta hyvin sijaitseville ja saavutettaville alueille, jotta palvelurakenteen säilyminen tai uudistuminen olisi mahdollista, ja jotta alue on saavutettavissa kestäväillä kulkumuodoilla, kuten joukkoliikenteellä.

Kirkonkylän keskustan painopisteen siirtymän seurauksena taajaman entisen päätien, Aleksis Kiven tien varsi, ei ole enää optimaalinen sijainti kaupalle. Aleksis Kiven tien varteen ei ole sijoitettavissa kaupan suuria yksiköitä, sillä tien varsin on profiililtaan pienipiirteinen ja siellä sijaitsee kirkonkylän vanhimmat historialliset kerrostumat. Kun paine tehostaa maankäyttöä ei ole niin suuri, on mahdollista säilyttää paremmin alueella olevia rakennusperintöarvoja. Toisaalta keskustan alueelle kohdistuu painetta uudistaa vanhaa rakennuskantaa yksittäisten kohteiden ja osa-alueiden osalta muun muassa kiinteistönomistajien toimesta.

Kirkonkylän keskustan kaupunkimaisemassa näkyvät ajalliset kerrostumat. Historiallisen kerrostuman säilyminen tukee kirkonkylän paikallisidentiteettiä, ja tekee siitä houkuttelevamman asuinpaikan. Yhtäältä houkuttelevuutta voidaan lisätä toimimattoman tai huonokuntoisen rakenteen huolellisella uudistamisella.

Kirkonkylän keskusta-alueen täydennysrakentamisen peruseriaate on se, että täydennysrakentamista ja maankäytön tehostamista tulisi ohjata ensisijaisesti niille alueille, joilla ei ole merkittäviä rakennusperintöön tai historiaan liittyviä arvoja.

Siksi on tärkeä määritellä erikseen ne alueet, joilla arvokkaimpien (rakennusperintöselvityksessä arvoitetut kohteet) rakennusten korvaaminen voidaan sallia vain perustellusta syystä, joita ovat:

- rakennuksen luotettavasti todettu huono kunto, joka ei ole korjattavissa
- rakennus on todettu terveydelle haitalliseksi, tai
- luotettavasti todettu korjaustarve on niin suuri, että se on verrattavissa uudisrakentamiseen.

Tällöin uudisrakentaminen on sovitettava historiallisen ympäristön arvoihin sopivaksi. Korjausten hinta tai taloudellinen hyöty ei riitä perustelluksi syyksi.

Tässä raportissa on erikseen määritelty:

- Alueet, joilla on ilmennyt nykyisen asemakaavan kehityskohteita.
- Alueet, joilla on tarpeellista noudattaa arvojen säilymistä tukevia kaavamääräyksiä.
- Alueet, joilla on merkittävää täydennysrakentamispotentiaalia ja joita on mahdollista kehittää kokonaisuuksina..

Kukin alue on käsitelty raportissa omina kokonaisuuksina, joista on eroteltu omat kohdekorttinsa. Kullekin tunnistetulle alueelle / kohteelle on määritelty omat ominaispiirteensä ja kehityseriaatteensa.

3. KIRKONKYLÄN HISTORIA:

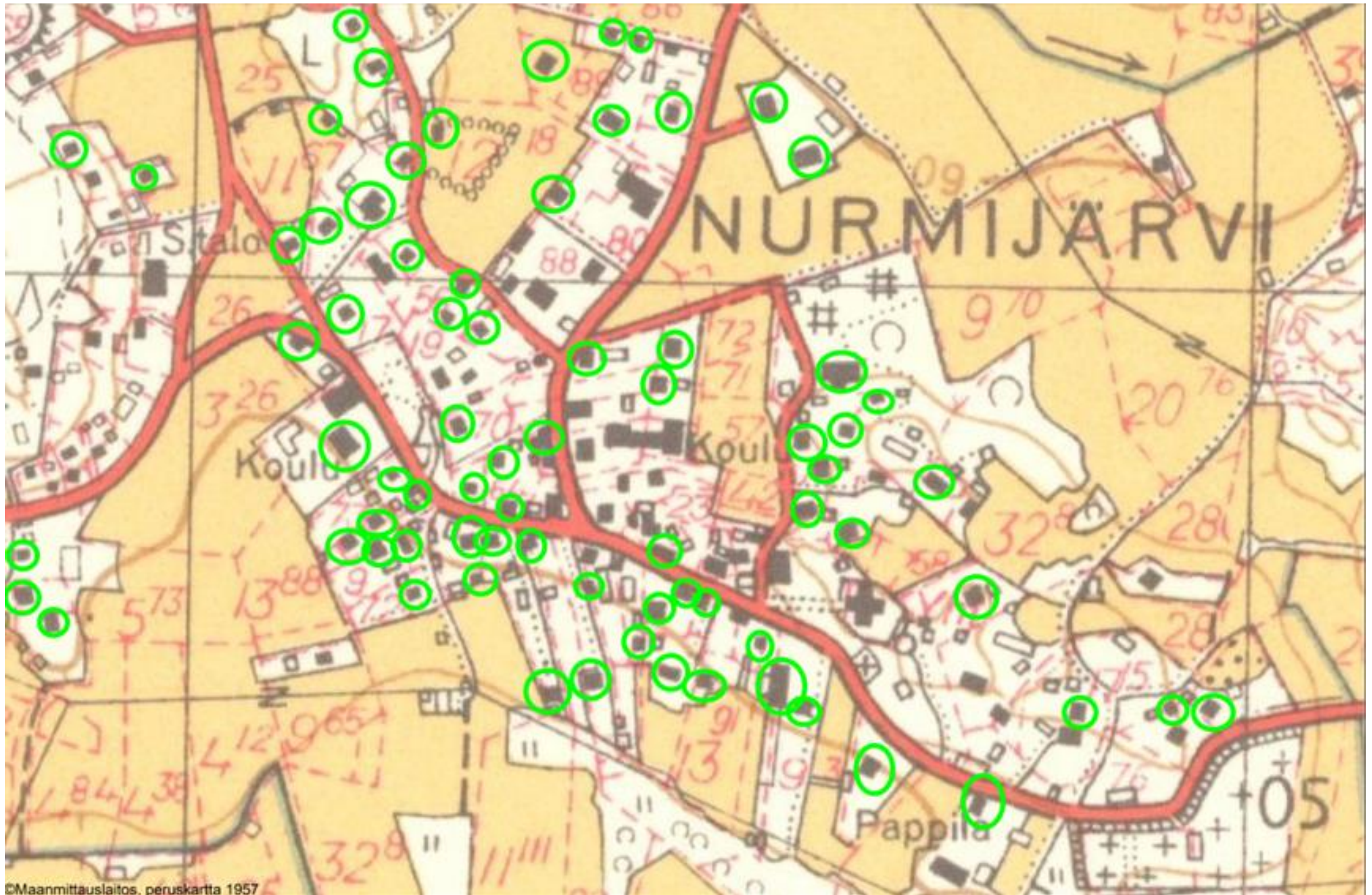
3.1. VARHAINEN KEHITYS

Ensimmäiset vakinaiset asukkaat muuttivat nykyisen Nurmijärven kunnan alueelle 1300-luvulla, kun vasta rakennetun Hämeenlinnan ja Suomenlahden rannikkoa kulkevan Turku-Viipuri -tien välille syntyi Hämeentie. Nurmijärven ensimmäinen kirkko rakennettiin 1500-luvulla. Kirkon ja Nurmijärven pohjoisrannan väliin jäävälle rinnealueelle alkoi syntyä hiljalleen yhtenäistä asutusta. Kirkonkylästä muodostui keskeisestä sijainnista johtuen pitäjän hallinnollinen keskus. Asutus sijoittui pitkään kirkon ympäristöön. 1800-luvun alkuun asti kirkonkylän rakennuskanta muodostui lähinnä kirkosta, seurakunnan virkataloista, maataloista sekä niihin liittyvistä torpista ja muista maataloutta palvelleista rakennuksista. Vanhan talonpoikaisyhteiskunnan ajasta ei ole kirkonkylän keskustassa säilynyt montakaan rakennusta tai ominaispiirrettä (kartta sivulla 7). Poikkeuksia ovat kirkko, kellotapuli ja viljamakasiini, joidenkin seurakunnan virkatalojen sijainti, Puontilan pappila, asutuksen sijainti Puontilanmäellä ja Reinikkalan tilakeskuksen sijainti (kartta sivulla 8).

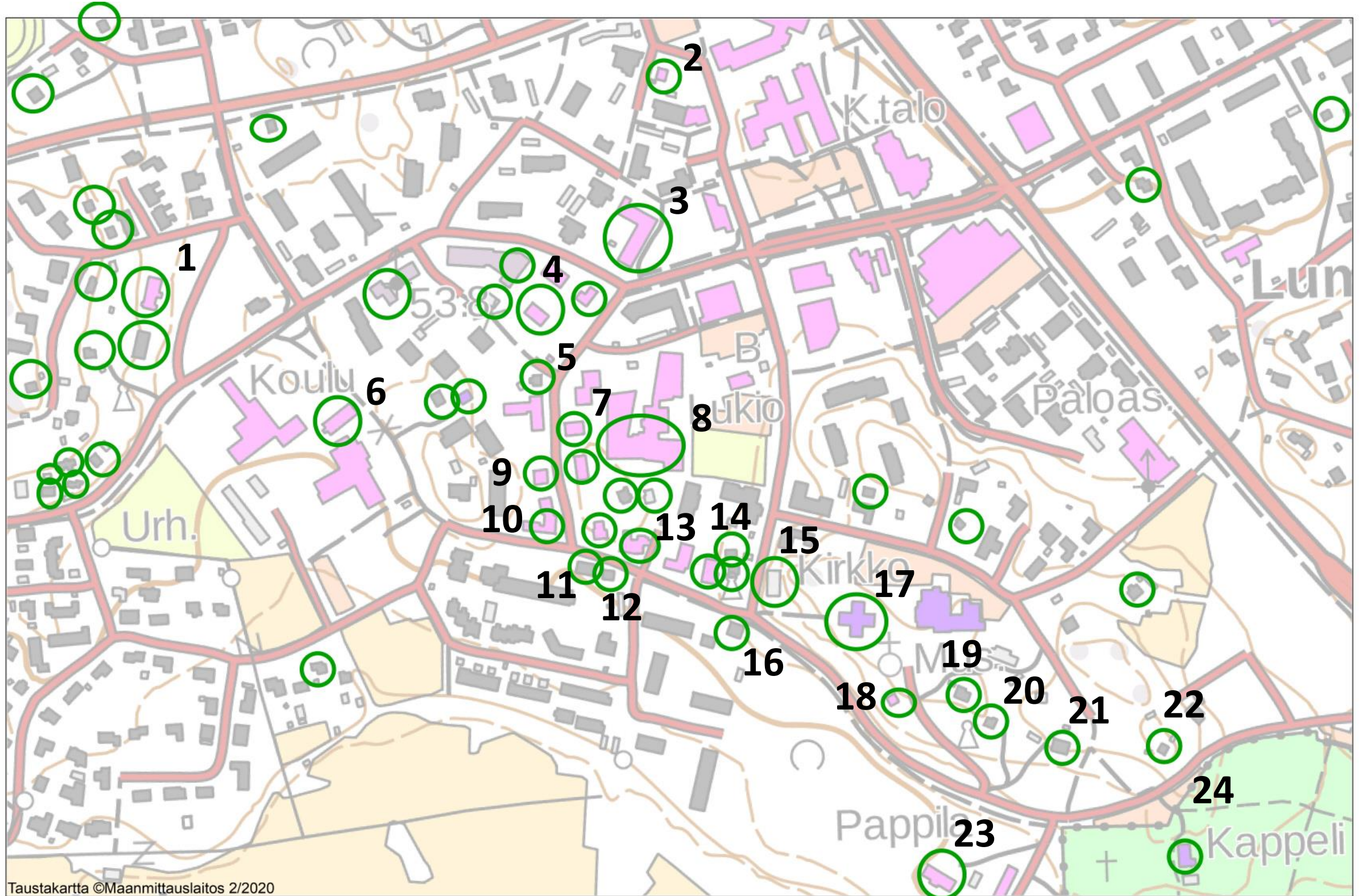
Kuva 1. Kirkonkylää 1910-luvulla.
Nurmijärven museo.

3.2. KIRKONKYLÄN HISTORIA: PURETUT RAKENNUKSET

Kirkonkylä vuoden 1957 peruskartassa. Vihreällä ympäröidyt rakennukset on purettu.

3.3. KIRKONKYLÄN KESKUSTAN VANHA SÄILYNYT RAKENNUSKANTA

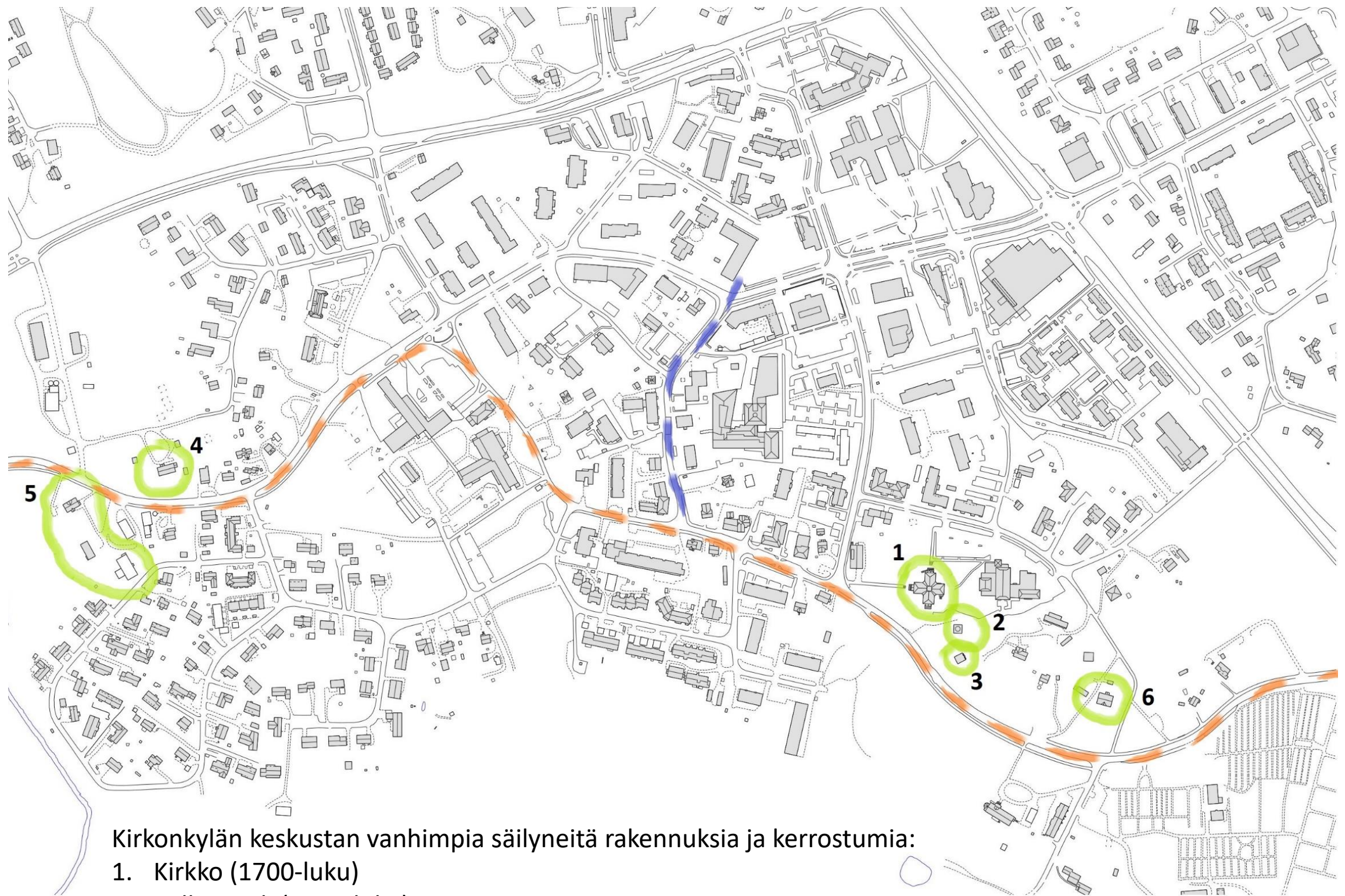

Taustakartta ©Maanmittauslaitos 2/2020

Vuoden 2020 tilanne. Vuonna 1957 tai sitä aiemmin valmistuneet rakennukset ympyröity vihreällä.

1. Ahjola, nahkatehdas ja seurantalo	6. Vanha kansakoulu	12. Stenvallin kauppa	19. Jalava
2. Salkola, kunnaneläinlääkäriin asunto	7. "Pörssitalo"	13. Vallinkosken kauppa	20. Lattu/Vuorela
3. Korsisaaren liikerakennus	8. Nurmijärven yhteiskoulu	14. Elannon ja Majalahden kaupat	21. Granbacka/Kanttorila
4. Sähkölaitoksen rakennuksia ja entinen terveystalo	9. Parturiliike	15. Vanha seurakuntatalo	22. Mäntylä
5. Nurmijärven nahkatavaran entinen	10. "Uusi Karppala"	16. "Valkea huvila"	23. Pappila
11. Ahon puusepäneliike	17. Kirkko	18. Viljamakasiini	24. Siunauskappeli

3.4. KIRKONKYLÄN HISTORIA: VANHIMMAT SÄILYNEET OSAT

Kirkonkylän keskustan vanhimpia säilyneitä rakennuksia ja kerrostumia:

1. Kirkko (1700-luku)
 2. Kellotapuli (1700-luku)
 3. Viljamakasiini (nykyinen 1820-luvulta)
 4. Puontilan pappila, kappalaisen virkatalo (vanhimmat osat mahdollisesti 1600-1700 luvulta)
 5. Reinikkalan alkutalon tilakeskus (nykyinen päärakennus, navetta ja aitta vuosilta 1880-1920)
 6. Granbacka, seurakunnan lukkarin virkatalo (nykyinen rakennus vuodelta 1906)
- Oranssilla katkoviivalla merkitty vanha Tuusula-Vihti-maantie
 - Sinisellä katkoviivalla merkitty Raalan kartanolle vienyä tie (nyk. Pratikankuja)

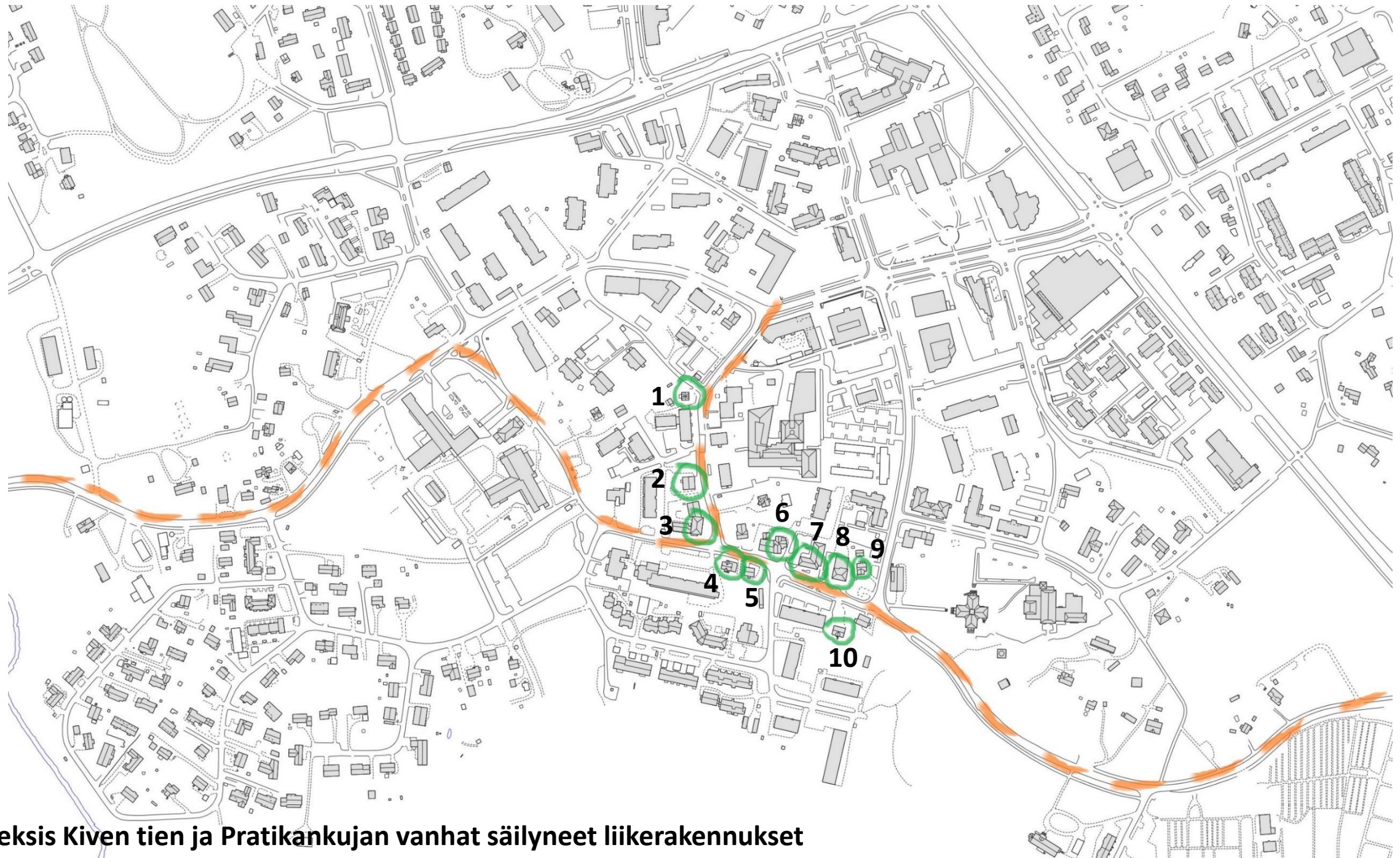
3.5. KIRKONKYLÄN HISTORIA: TUUSULA-VIHTI-MAANTIE

Kirkonmäen ja vesialueena olleen Nurmijärven pohjoisrannan välissä on kulkenut Tuusula-Vihti-maantie jo ainakin 1700-luvun lopulta alkaen. Tämä maantie ja siitä erkaneva, Raalan kartanolle ja myöhemmin myös Jokelan rautatieasemalle vienyt tie ovat olleet tärkeimmät Kirkonkylän rakennetun ympäristön kehitykseen vaikuttaneet kulkuväylät 1800-luvulla. Maatalouden tehostuessa ja yhteiskunnan muuttuessa teollisemmaksi ja palveluvaltaisemmaksi syntyi myös kirkonkylään vähitellen kaupalle ja muille palveluelinkeinoille tarkoitettua toimintaa 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alussa. Tuolloin hankittiin asunto- ja vastaanottotilat kunnanlääkärille, eläinlääkärille, postitoimistolle ja pankeille. Nämä toimivat aluksi asuinrakennusten yhteydessä. Myös kauppoja ja muita liikkeitä perustettiin. Sähkölaitokselle rakennettiin oma konttori 1930-luvulla. Nämä rakennettiin pääasiassa kirkolta länteen vievän maantien (nyk. Aleksis Kiven tie) ja Raalaan vievän tien (nyk. Pratikankuja) varrelle. Em. teiden risteyskohtaa voidaan pitää silloisena kylän keskipisteenä. Nykyisen Aleksis Kiven tien linjaus noudattaa edelleen entistä maantien linjausta. Kirkonkylän läpi kulkenut maantie on ollut kapea, ja monet rakennukset ovat sijainneet aivan tien varressa. 2000 -luvulle tultaessa vanhan pääraitin merkitys vähittäiskaupalle on hävinnyt, mutta muutamat säilyneet rakennukset Keskustien ja Pratikankujan välillä muistuttavat edelleen Aleksis Kiven tien aiemmasta roolista kirkonkylän pääväylänä (kartta sivulla 7).

Kuva 2. Kirkonkylä kuvattuna kirkon tornista 1960-luvun alussa. Kuvan vasemmasta alanurkasta yläoikealle suuntautuu vanha Tuusula-Vihti-maantie, nykyinen Aleksis Kiven tie, jonka varrelle kirkonkylän liikekeskusta alun perin rakentui.

3.6. KIRKONKYLÄN HISTORIA: SÄILYNEET LIKERAKENNUKSET

Aleksis Kiven tien ja Pratikankujan vanhat säilyneet liikerakennukset

1. Nurmijärven nahkatavaraliike (valmistumisvuosi 1936)
2. Mäkelän parturiliike (1933)
3. Uusi Karppala (1950)
4. Ahon puusepänliike (1930)
5. Bergströmin nahkuriliike/Stenvallin kauppa
nahkuriliike/Stenvallin kauppa (ensimmäiset osat
mahdollisesti 1800-l lopulta ensimmäiset osat mahdollisesti
1800-l lopulta)
6. Vallinkosken kauppa (1923)
7. Säästöpankin rakennus (1958)
8. Elannon kauppa (1938)
9. Majalahden kauppa (1935)
10. Karppisen kellosepänliike (1957)

3.7. KIRKONKYLÄN HISTORIA: HUVILAT JA LÄÄKETEHTAAN ALUE

Kirkonkylän läpi kulkeneen Tuusula-Vihti-maantien (nykyinen Aleksis Kiven tie) varteen ja sen läheisyyteen syntyi vuosisadan vaihteen tienoilla ja 1900-luvun ensimmäisinä vuosikymmeninä huvilatyyppistä asutusta. Tontit lohkottiin kirkonkylän maatalojen järvenrantaniityistä- ja laitumista, ja useat tontit ulottuivat järven rantaan asti. Monissa huviloissa oli myös virka-asuntoja tai liiketoimintaa, kuten pankkitoimintaa, lääkärin vastaanotto ja apteekki. Tästä huvilasutuksesta ei ole säilynyt juuri mitään merkkejä, ja nykyään Aleksis-Kiven tien ja kuivatun järven välinen alue on hyödynnetty kerrostalo- ja rivitalotontteina. Ainoita muistumia alueen varhaisesta huvilasutuksesta on nk. valkea huvila Keskustien ja Aleksis Kiven tien risteyksessä (kartta sivulla 13).

Aleksis Kiven tien varteen, kirkon ja järven väliselle alueelle, perustettiin vuonna 1899 sittemmin lakkautettu Suomen ensimmäinen lääketehdas, Nurmijärven apteekin lääkelaboratorio (kartta sivulla 13). Se oli Kirkonkylän ensimmäinen teollinen tuotantolaitos ja se oli lukuisine rakennuksineen merkittävä kyläkuvaan vaikuttanut tekijä. Alueen rakennukset purettiin vuonna 1995 syttyneen tulipalon jälkeen, eikä tästä apteekkari Albin Koksen perustamasta usean rakennuksen ja hoidetun puiston kokonaisuudesta ole enää mitään jäljellä.

Kirkonkylän maankäyttöön ja maisemakuvaan merkittävästi vaikuttanut tapahtuma on ollut Nurmijärven kuivattaminen, joka on suoritettu kahdessa vaiheessa 1920- ja 1940-luvuilla. Kuivatuksen avulla syntyi lähes 200 hehtaaria sekä uutta peltoa että laidunaluetta.

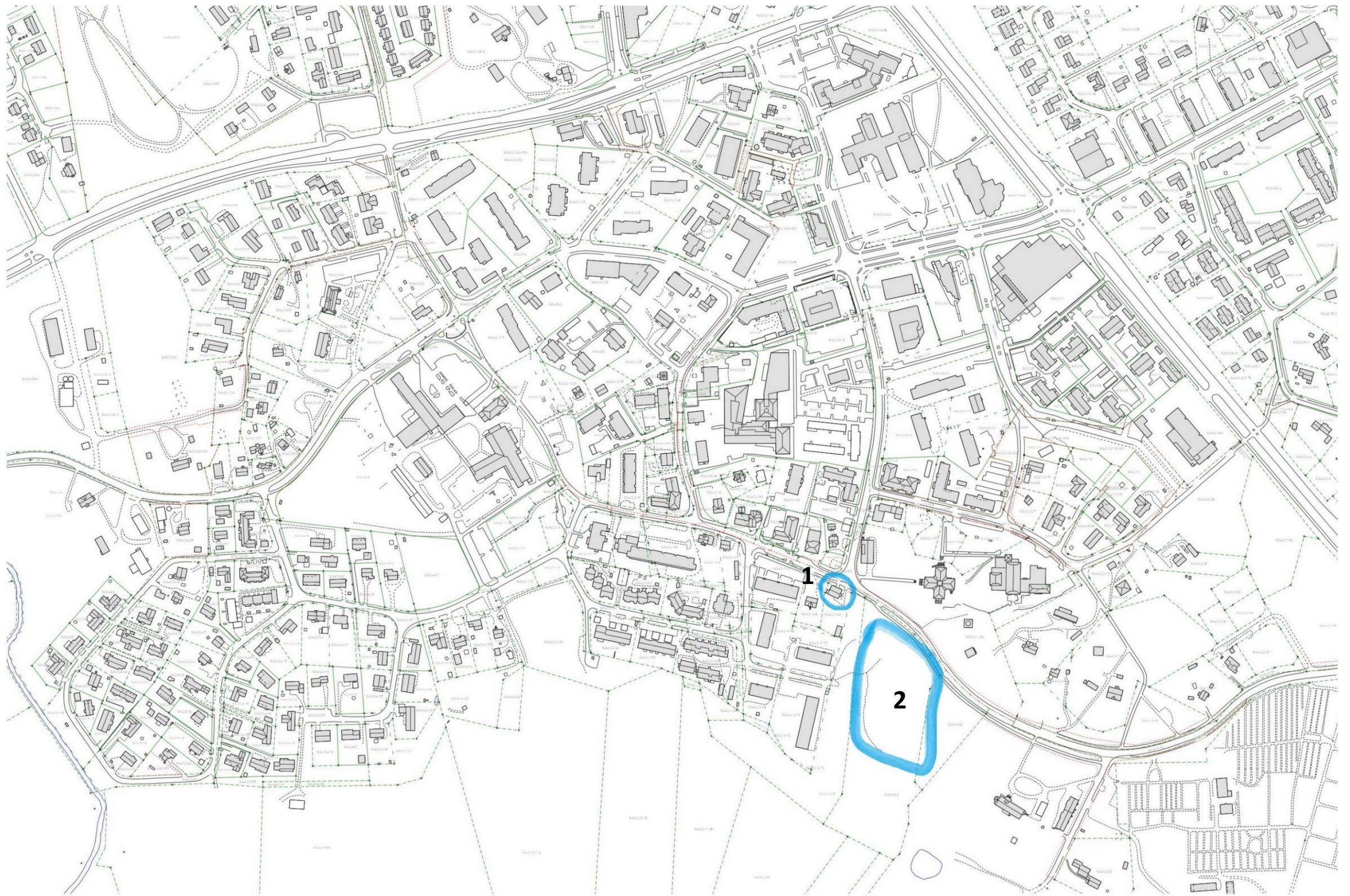

Kuva 3. Fagervik-niminen huvila, jossa toimi 1920-luvulla Nurmijärven ensimmäinen säästöpankki. Vasemmalla pilkottaa kuivaamaton Nurmijärvi. Huvila on purettu. Kuvalähde: Nurmijärven museo.

Kuva 4. Koksen lääketehdaan rakennuksia 1910-luvulla. Kuvaaja Väinö Vallinkoski. Kuvalähde: Nurmijärven museo.

3.8. KIRKONKYLÄN HISTORIA: VALKOINEN HUVIDA JA LÄÄKETEHTAAN ALUE

1. Valkea huvila
2. Lääketehtaan sijainti

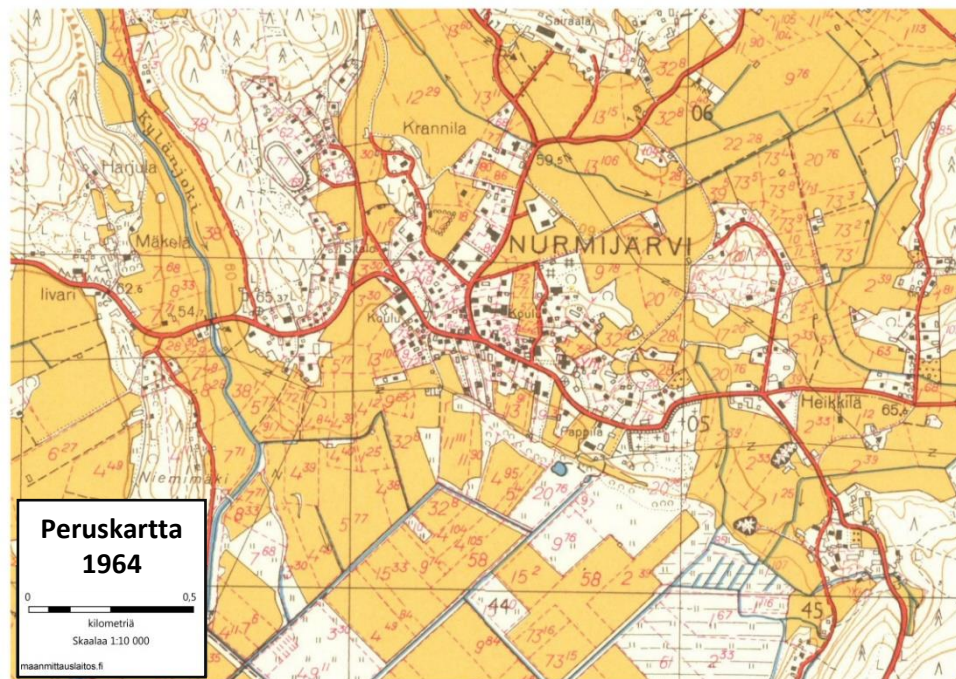
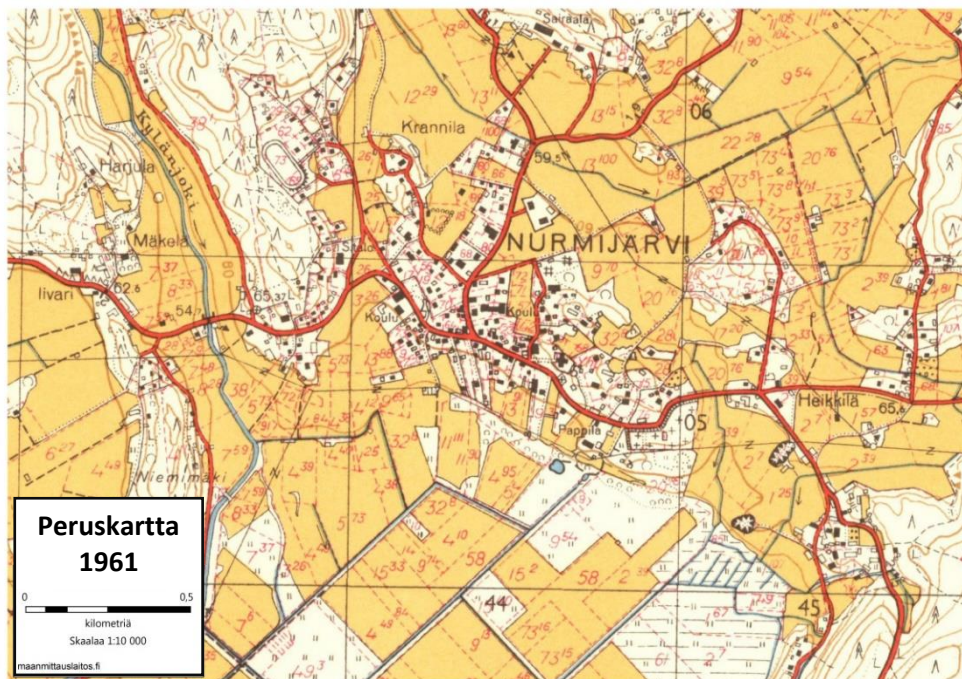
3.9. KIRKONKYLÄN HISTORIA: MUUTOKSEN AIKAKAUSI

Kirkonkylän kasvu oli varsin verkkaista aina 1960-luvulle saakka. Asukasluku oli vuoden 1960 alussa 1 357 ja mautilojen talouskeskusten lisäksi asutus muodostui lähinnä 1½-kerroksisista puurakenteisista pientaloista. Tällöin asutus ja kylän palvelut olivat keskittyneet Tuusula-Vihti-maantien (nykyinen Aleksis Kiven tie) varteen, jossa sijaitsi useita huviloita.

1960-luvulla tapahtuneen elinkeinorakenteen muutoksen myötä alkoi Pohjois-Suomesta etelään ja maaseudulta taajamiin suuntautuva voimistuva muuttoliike. Yhteiskunnan koneistuminen ja vuonna 1963 toteutettu autokaupan vapauttaminen myötävaikuttivat suomalaisten elämäntapamuutokseen. Kasvaneen yksityisautoilun myötä liikkumistottumukset muuttuivat, elinpiiri laajeni ja arkielämän kannalta tärkeät toiminnot oli helpompi saavuttaa myös pidemmältä etäisyydeltä. Kehityksellä on ollut merkittävä vaikutus yhdyskuntarakenteen muotoutumisen kannalta.

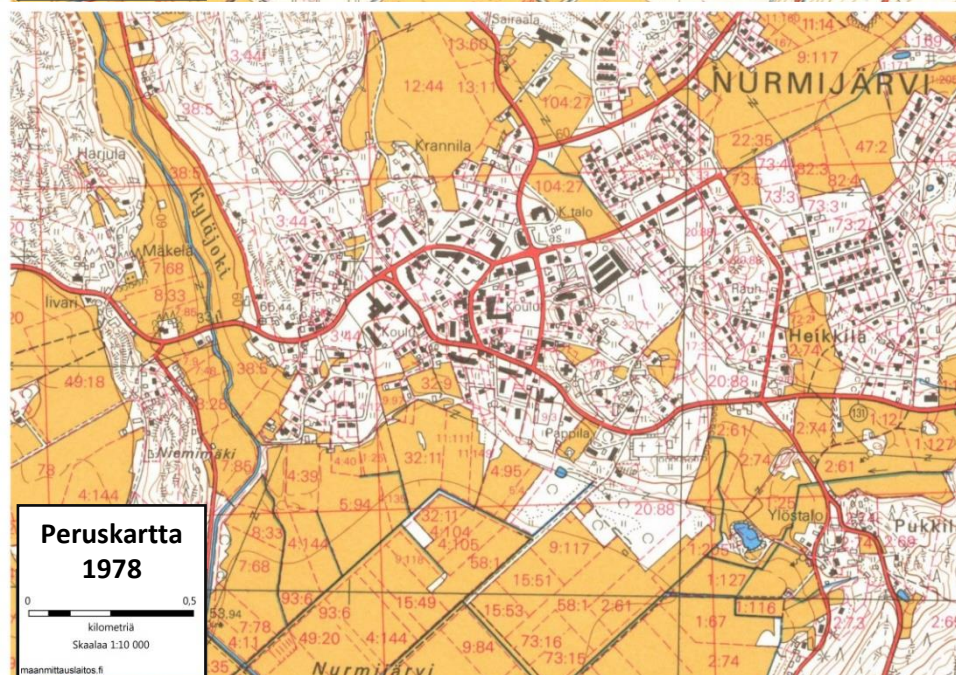
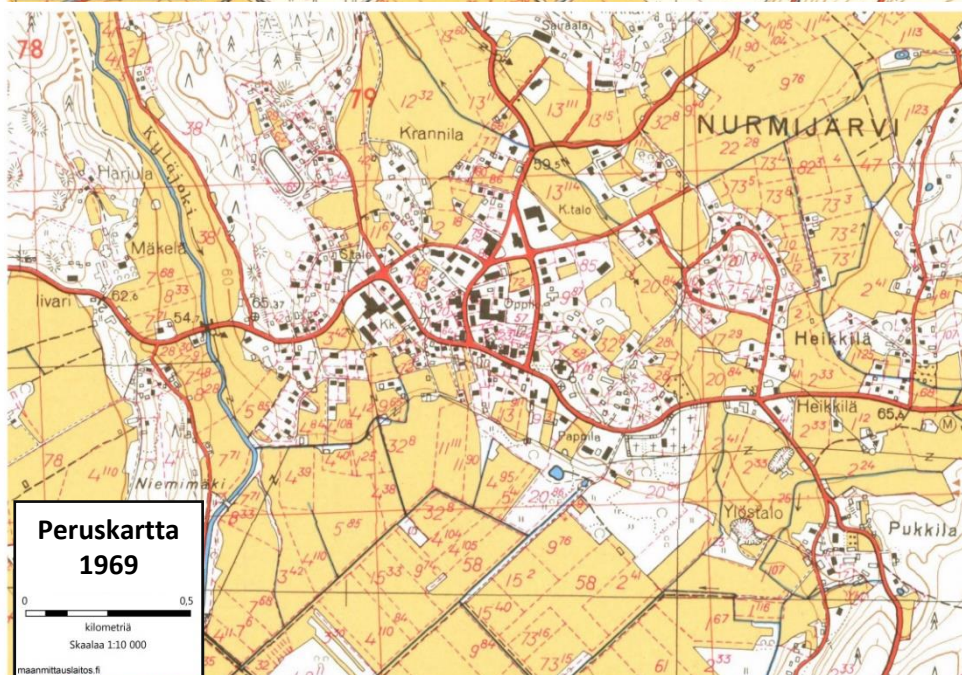
Voimistunut muuttoliike vaikutti myös Nurmijärven Kirkonkylään, jonka väkiluku alkoi voimakkaasti kasvaa. Kasvua ohjaamassa oli jo tuolloin 1957 vahvistettu rakennussuunnitelma, jossa oli varattu alueita myös kerrostalorakentamiseen. Rakennussuunnitelmassa suurin sallittu kerrosluku oli kolme. Ensimmäinen kerrostalo rakennettiin kuitenkin vasta vuonna 1966 Mahlamäentielle. Samaan aikaan Perlos Oy aloitti oman tehdaslaitoksensa rakentamisen Punamullantien varteen kaavoitetulle teollisuuden rakennuspaikalle. Myös kunta alkoi rakentaa virastotaloa tien vastakkaiselle puolelle. Tämän myötä kirkonkylästä kehittyi Nurmijärven julkishallinnon ja –palveluiden keskus. Vuoden 1970 väestölaskennan mukaan taajamassa oli 2 246 asukasta.

Kirkonkylän taajamakuva muuttui kaupunkimaisemmaksi, kun vuosien 1972 ja 1973 aikana alettiin rakentaa kerrostaloja keskustan ja Toreeninmäen alueille. Asutus keskustassa tiivistyi edelleen, kun samana vuonna myönnettiin poikkeusluvut 5-kerroksisten kerrostalojen rakentamiseksi Punamullantien varteen. Kerrostalorakentaminen hillitsi 1970-luvulla jonkin verran pientalorakentamista, joka sekin tosin levisi yhä uusille alueille keskustan ulkopuolelle hajauttaen taajamarakennetta.

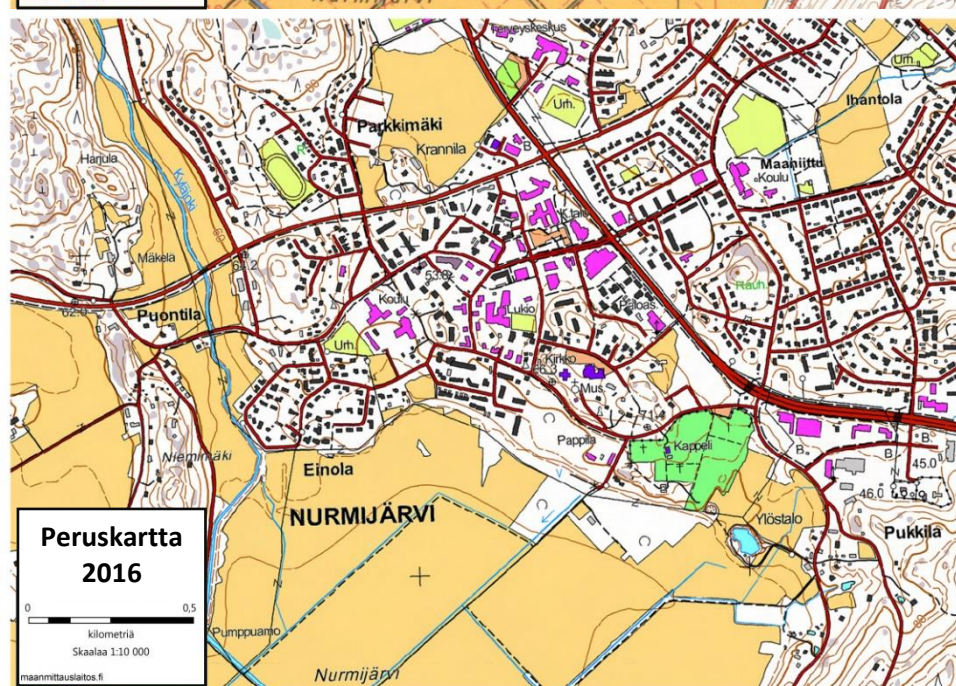
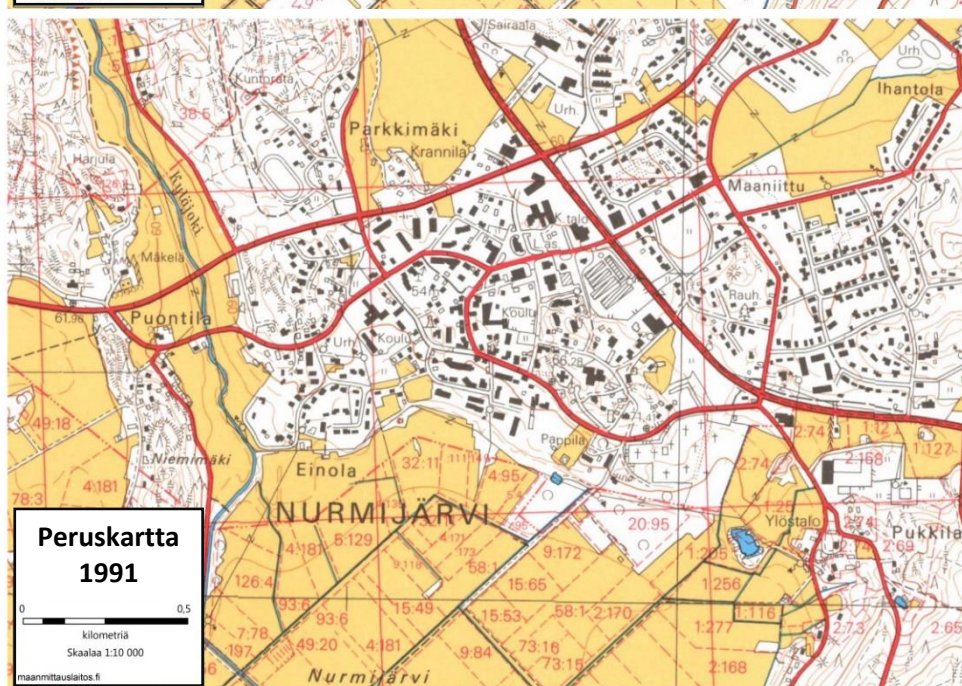
PERUSKARTAT 1961 ja 1964

1960-luvulla Kirkonkylän asutus alkoi kasvaa voimakkaasti. Rakenteeltaan pienipiirteinen asutus ja palvelut sijoittuivat Tuusula-Vihti maantien (Aleksis Kiven tie) varteen. Ensimmäinen kerrostalo, Mahlamäentie 7, rakennettiin vuonna 1966 (valmistunut vuonna 1967).

PERUSKARTAT 1969 ja 1978

Taajamakuva muuttui kaupunkimaisemmaksi, kun 1970-luvun alkupuolella alettiin rakentaa kerrostaloja keskustan ja Toreeninmäen alueille. Taajaman rakenne alkoi hajautua, mutta asutus keskustassa tiivistyi edelleen, kun 70-luvun alkupuolella myönnettiin poikkeusluvut 5-kerroksisten kerrostalojen rakentamiseksi Punamullantien varteen.

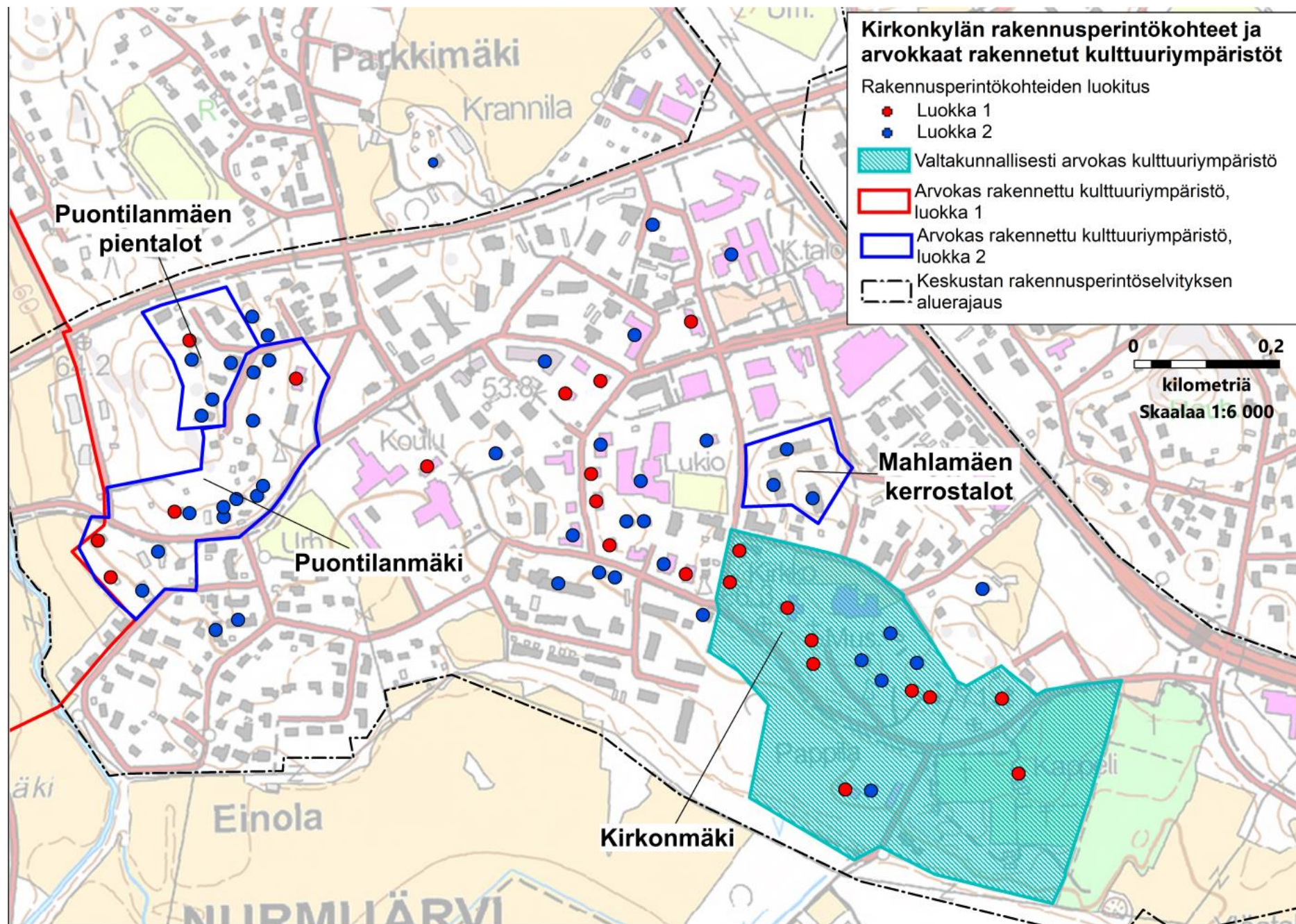
PERUSKARTAT 1991 ja 2016

Helsingintien rakentamisen myötä keskustan painopiste on siirtynyt Aleksis Kiven tieltä ja Pratikankujalta Punamullantien varteen. Kirkonkylä on myös profiloitunut Nurmijärven julkisten palveluiden keskittymäksi. Teollisuustoiminta on siirtynyt keskustasta kauemmas työpaikka-alueille.

4. KESKUSTAN RAKENNUSPERINTÖKOHTEET

Kirkonkylän keskustan rakennuskannasta on huomattava osuus rakennusperintökohteita. Kohteet sekä rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaat aluekokonaisuudet on inventoitu keskustan osalta Kirkonkylän osayleiskaavaluonnoksen yhteydessä Arkkitehtitoimisto LPV Oy:n toimesta (Nurmijärven keskusta-alueet, rakennusperintöselvitysluonnos 2017). Rakennusperintökohteilla ja -alueilla on todettu olevan paikallishistoriallista merkitystä. Ne ovat omaleimaisia, rakennushistoriallisesti merkittäviä ja ne ovat aluekokonaisuuden ja maiseman kannalta tärkeitä. Rakennusperintökohteet voivat myös olla arkkitehtonisesti korkeatasoisia tai edustavat rakennusaikakautensa ihanteita.

Rakennusperintökohteet vaikuttavat oleellisesti keskustan ominaispiirteisiin ja kaupunkikuvaan sekä alueen täydennysrakentamismahdollisuuksiin.

5. TÄYDENNYSRAKENTAMISPERIAATTEET

Seuraavissa osioissa eritelty teemoittain alueittaiset täydennysrakentamisperiaatteet. Jokaiselle käsitellylle alueelle ja kohteelle on selvitetty omat ominaispiirteensä ja periaatteet, jolla alueetta tai kohdetta kehitetään tai sen arvoja pyritään säilyttämään. Nämä ominaispiirteet ja periaatteet on esitetty kohdekorteilla. Alueiden ja kohteiden sijaintia ja siellä sijaitsevia rakennusperintökohteita on havainnollistettu karttojen avulla. Teemoja ovat:

I. Nykyisen asemakaavan kehityskohteet

- Olemassa olevaa asemakaavaa ja selvitystietoa tutkimalla selvitettyt alueet ja kohteet, joissa on ilmennyt kehitystarpeita.
- Yleisenä tavoitteena on eheyttää olemassa olevaa rakennetta.
- Aluerajaukset on merkitty kartoissa värillä

II. Aluekokonaisuudet, joilla on tarpeellista noudattaa arvojen säilymistä tukevia periaatteita

- Aluekokonaisuudet, joilla on olemassa olevia rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti sekä maisemakuvallisesti merkittäviä säilytettäviä arvoja.
- Yleisenä tavoitteena on määritellä näille alueille periaatteita, jotka tukevat arvojen säilymistä.
- Aluerajaukset on merkitty kartoissa värillä

III. Selvitettävät täydennysrakennettavat alueet

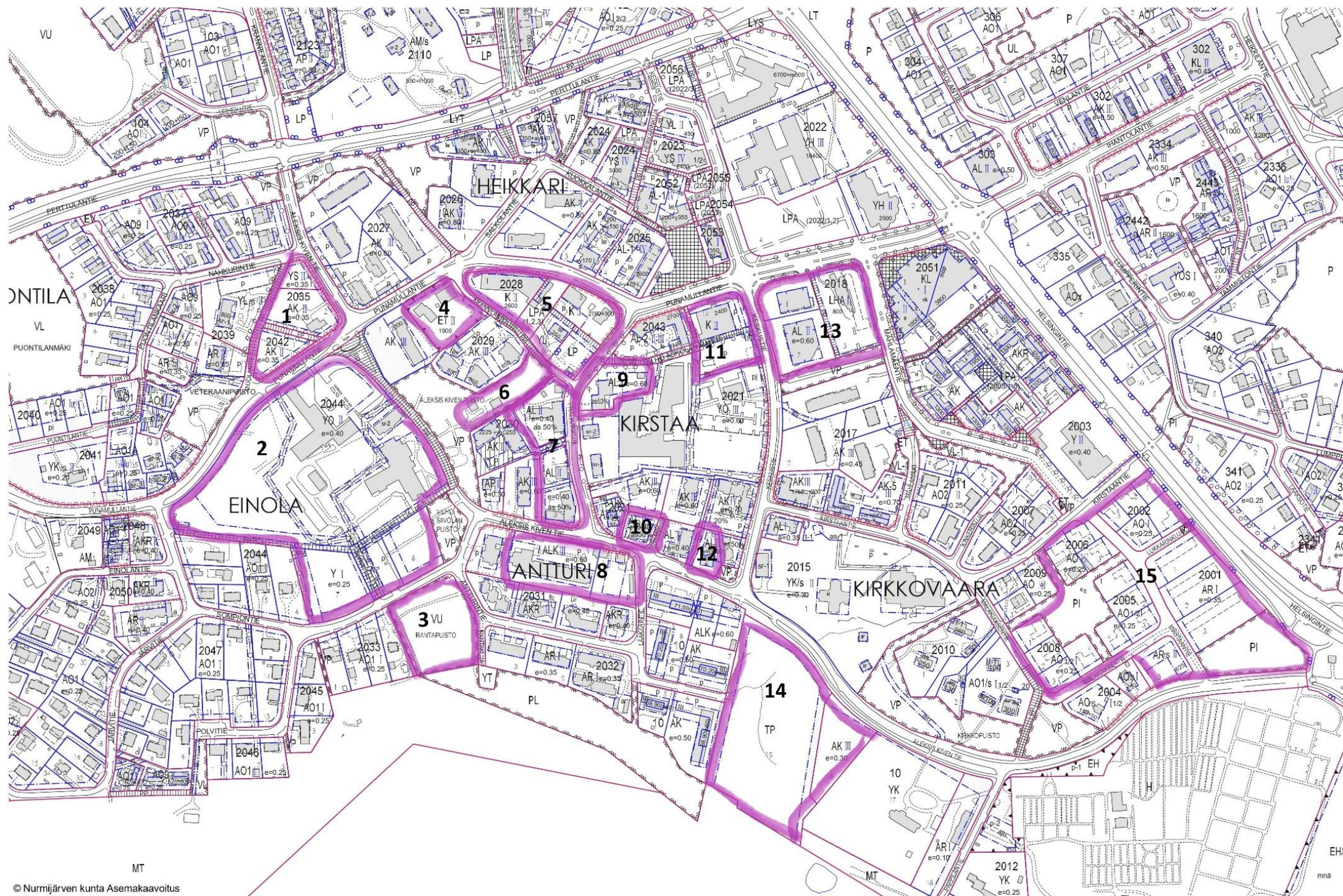
a) Viheralueet, jotka ovat täydennysrakennettavissa.

- Viheraluetarkastelussa erottuneet vähällä käytöllä olevat viheralueet, jotka voisivat olla täydennysrakennettavissa.
- Aluerajaukset on merkitty kartoissa värillä

b) Alueet, joilla on merkittävää täydennysrakentamispotentiaalia ja joita on mahdollista kehittää kokonaisuuksina.

- Suuret alueet, joilla on keskeinen sijainti olemassa olevassa rakenteessa. Alueiden maankäyttöä olisi tarpeellista uudistaa ja tehostaa.
- Mahdollisuus kehittää aluekokonaisuuksina.
- Yleisenä periaatteena on, että ympäröivät rakennus- ja kulttuurihistorialliset arvot tulee huomioida suunnittelussa.
- Aluerajaukset on merkitty kartoissa värillä

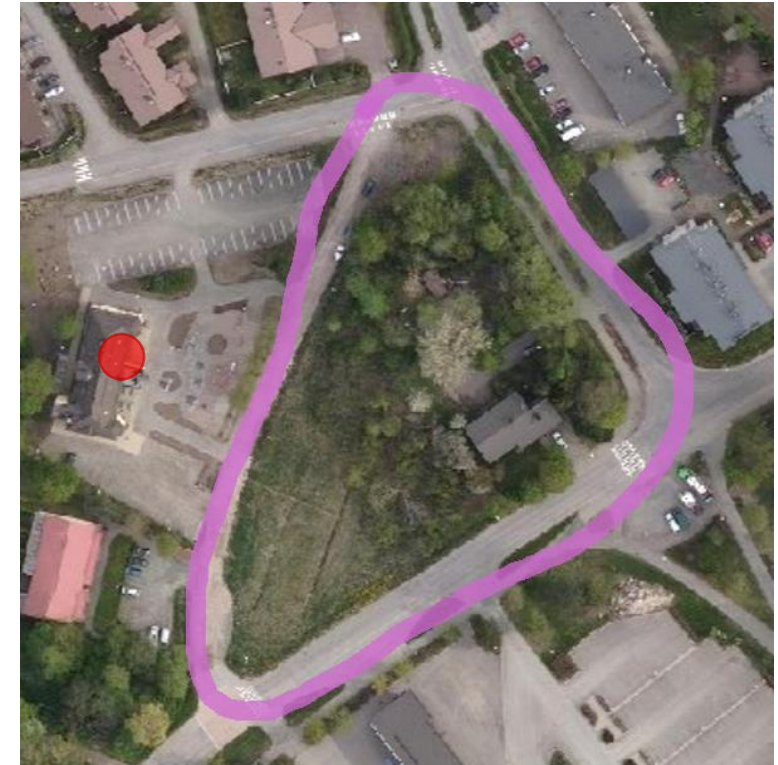
5.1. NYKYISEN ASEMAKAAVAN KEHITYSKOhteet

1. Ahjolankulma
2. Lukkarin koulun ja Kivenpuiston koulun kortteli
3. Rantapuisto
4. ET-tontti Punamullantien ja Krannilanpolun kulmassa
5. Entinen sähkölaitoksen alue
6. Aleksis Kiven puisto
7. Pratikankujan länsipuoliset liikerakennukset
8. Aleksis Kiven tien eteläpuoli
9. Osuuskassan talo
10. Vallinkosken talo
11. Punamullantie 8
12. Elannon talo
13. Keskustien liikerakennusten ja linja-autoaseman kortteli
14. Lääketehtaan alue
15. Paloaseman eteläpuolinen alue

1. Ahjolankulma

- Toteutumaton asuinkerrostalo- ja YS-kaava (Sosiaalitointa ja terveydenhuoltoon palvelevien rakennusten korttelialue). Korttelissa tällä hetkellä yksi paritalo.
- Sijainniltaan keskeinen alue. Sijainnin arvioinnin mittari: Kohteesta on noin 600 metrin kävelymatka linja-autoasemalle ja keskustan palveluihin. Kaavoituksessa yleisesti suositeltu kävelymatka joukkoliikennereitin varten tai lähimmälle pysäkillle on enintään 600 metriä.
- Tavoitteena maankäytön tehostaminen ja vastapäisen Ahjolan talon rakennushistoriallisen arvon huomioiminen.
- Varataan tiiviiseen asuntorakentamiseen.

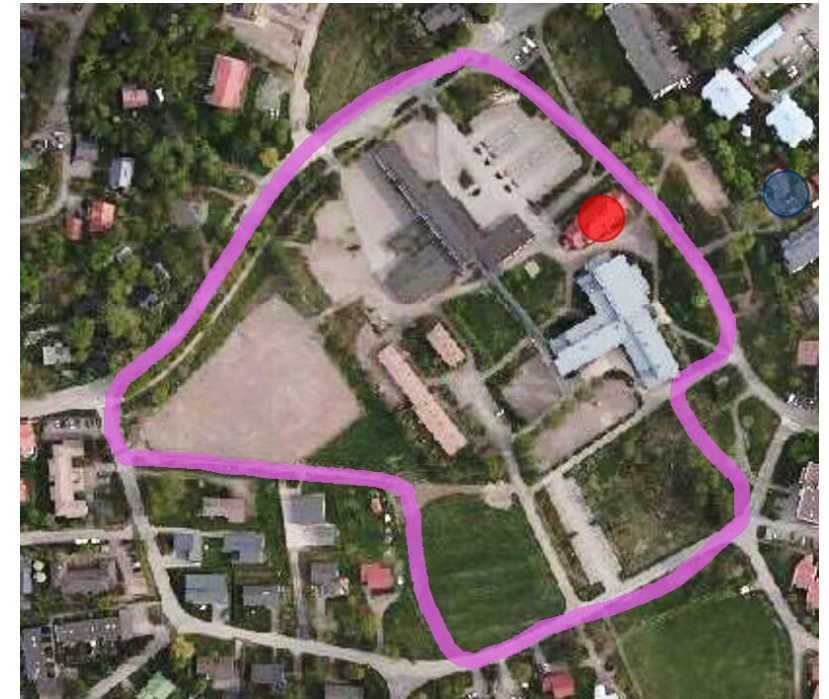
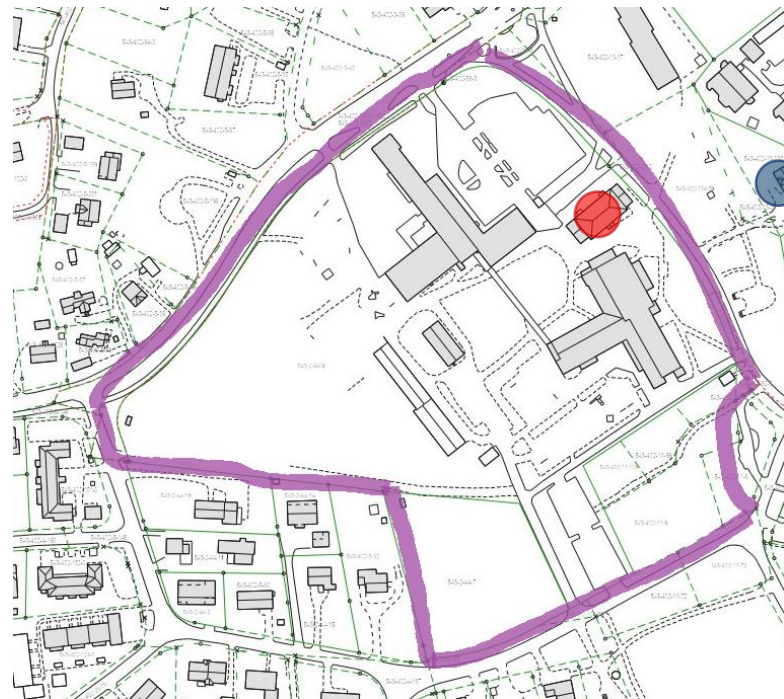
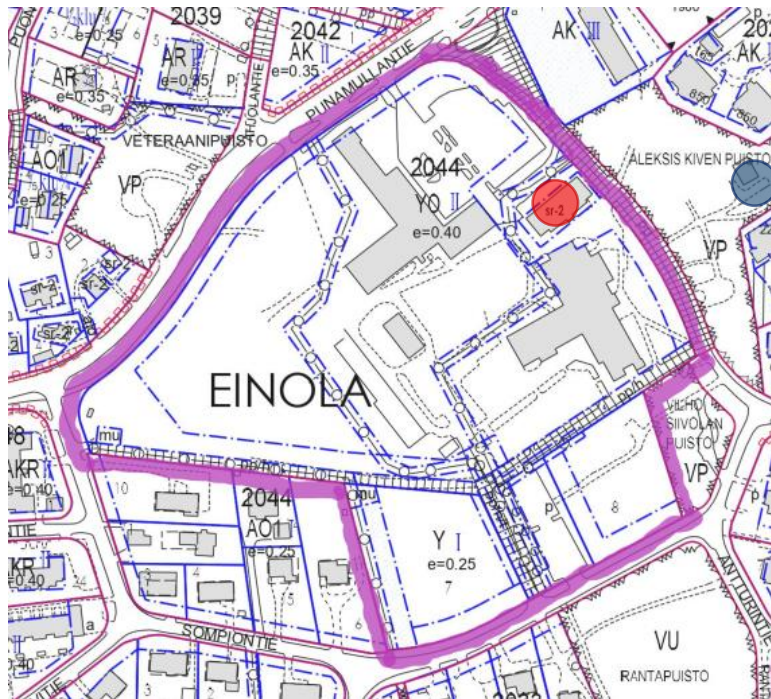

- Luokan 1 rakennusperintökohde
- Luokan 2 rakennusperintökohde

Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos), Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

2. Lukkarin koulun ja Kivenpuiston koulun kortteli

- Kehitettävät osat: koulun eteläpuolinen niitty ja pysäköintialue.
- Sijainniltaan keskeinen alue keskustassa. Sijainnin arvioinnin mittari: Kohteesta on noin 600 metrin kävelymatka linja-autoasemalle ja keskustan palveluihin. Kaavoituksessa yleisesti suositeltu kävelymatka joukkoliikennereitin varten tai lähimmälle pysäkillle on enintään 600 metriä.
- Alueella on kunnan maanomistus.
- Alueella sijaitsee luokan 1 rakennusperintökohde, Kirkonkylän kansakoulu.
- Tavoitteena koulukeskuksen tulevaisuuden tilatarpeisiin varautuminen.

- Luokan 1 rakennusperintökohde
- Luokan 2 rakennusperintökohde

Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos), Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

3. Rantapuisto

- Vähällä käytöllä oleva nurmikenttä, joka muodostaa näkymän kuivatulle järvelle.
- Alueella on kunnan maanomistus.
- Tavoitteena maankäytön tehostaminen asuntorakentamisella ja näkymäakselin säilyttäminen järvelle.
- Alueen itäosa jätetään esim. puistoksi, joka mahdollistaa kulkuyhteyden järvelle ja varautumisen rantaraittiin.

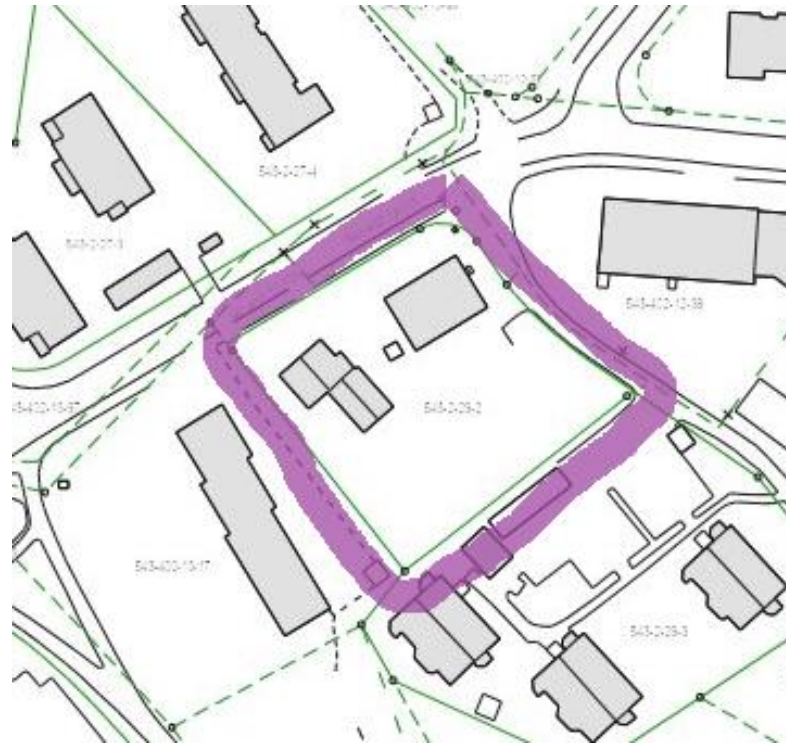
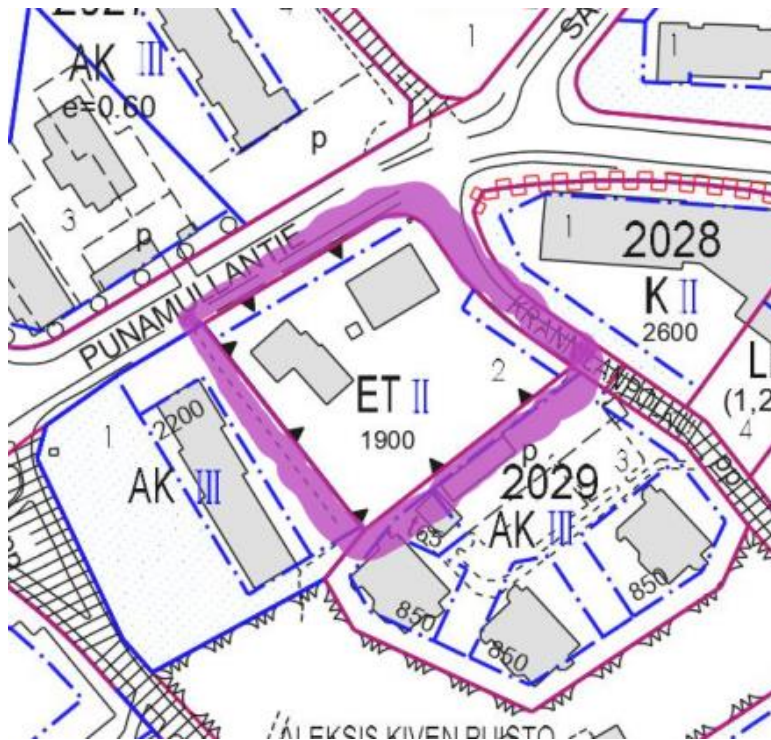

- Luokan 1 rakennusperintökohde
- Luokan 2 rakennusperintökohde

Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos), Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

4. ET-tontti Punamullantien ja Krannilanpolun kulmassa

- Voimassa olevassa asemakaavassa yhdyskuntateknistä huoltoa palvelevien laitosten ja rakennusten alue. Aluetta ei tarvita enää yhdyskuntateknisen huollon käyttöön kuin osittain teleliikennemaston/tietoliikenteen rakennuksen osalta.
- Alueen käyttötärpeen muutoksen myötä voidaan muuttaa rakennusten käyttötarkoitusta ja mahdollisesti sallia täydennysrakentamista.
- Alue varataan asumiseen.

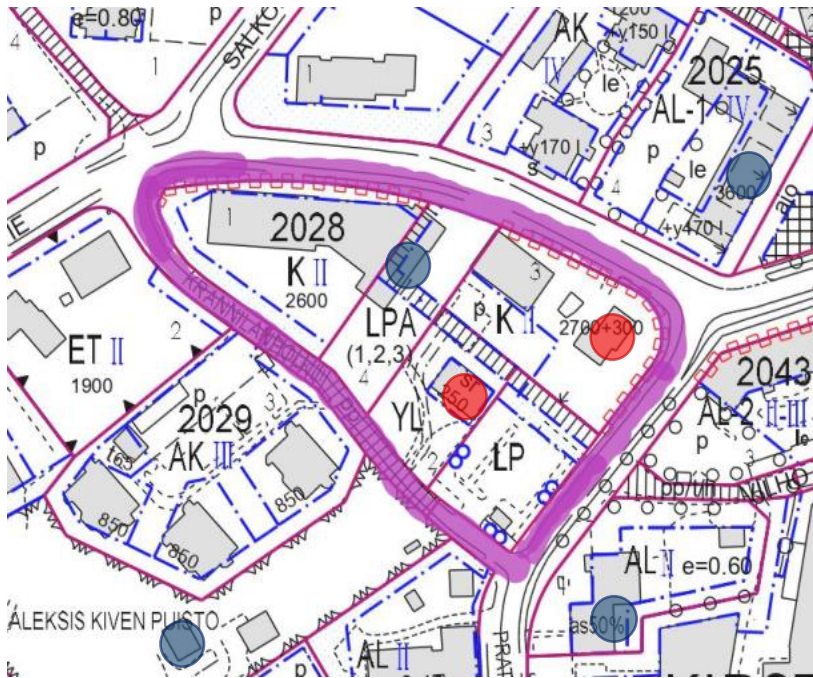

- Luokan 1 rakennusperintökohde
- Luokan 2 rakennusperintökohde

Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos), Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

5. Vanha sähkölaitoksen alue

- Alueella on asuintiloja sisältäviä toimitilarakennuksia, kioski, päiväkoti sekä katua ja pysäköintialuetta. Osa tiloista on tyhjiillään. Nurmijärven Kirkonkylän keskustan rakennusperintöselvitysluonnoksen mukaan alueella sijaitsee kolme inventoitua kohdetta:
 - Sähkölaitoksen konttori ja johtajan asunto (luokan 1 rakennusperintökohde)
 - Vanha terveystalo (luokan 1 rakennusperintökohde)
 - Sähkölaitoksen toimitila (luokan 2 rakennusperintökohde)
- Alueella on kunnan maanomistus.
- Asemakaavamuutos on valmisteilla asemakaavoituksessa
- Tavoitteena rakennushistoriallisten arvojen säilyttäminen ja asumisen mahdollistaminen täydennysrakentamisen myötä.

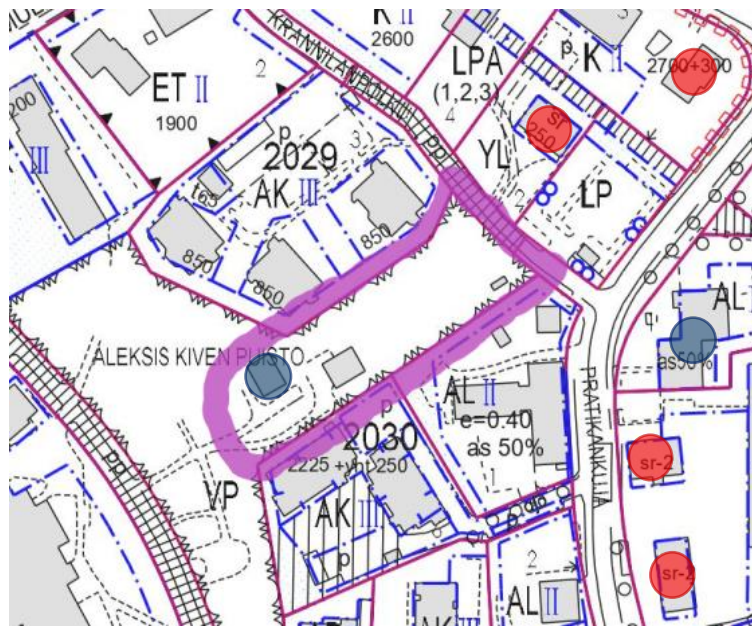

- Luokan 1 rakennusperintökohde
- Luokan 2 rakennusperintökohde

Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos), Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

6. Aleksis Kiven puisto

- Kaksi asuinrakennusta kaavan puistoalueella, joista toinen on luokan 2 rakennusperintökohde, Kaipainen.
- Tavoitteena kaavan muuttaminen vastaamaan olevaa tilannetta, asuinrakennusten, ainakin rakennusperintökohteen, säilyminen ja jalankulun salliminen Krannilanpolulta Aleksis Kiven puiston läpi.
- Jalankulkuyhteydellä voidaan lyhentää matkaa linja-autoasemalta koulukeskukseen. Yhteys olisi kapea puistokäytävä, jolla ei olisi talvikunnossapitoa.

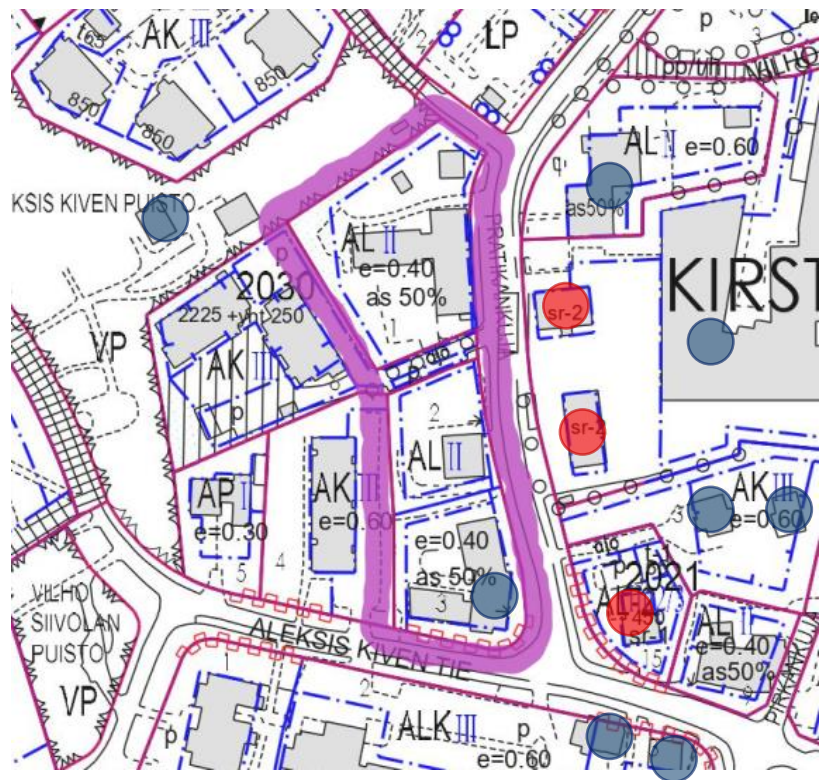

- Luokan 1 rakennusperintökohde
- Luokan 2 rakennusperintökohde

Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohdeet (luonnos), Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

7. Pratikankujan länsipuoliset liikerakennukset

- Alueella on vanhoja liikerakennuksia, joista osa on tyhjillään. Osa rakennuksista myös vaikuttaa huonokuntoisilta.
- Pratikankuja on toinen Kirkonkylän keskustan historiallisista pääteistä, osalla rakennuksista on rakennusperintöarvoja. Rajatulla alueella sijaitsee luokan 2 rakennusperintökohde, Uusi Karppala..
- Tavoitteena historiallisen miljööän säilyminen, mutta toisaalta rakennusten osittaisen uusiutumisen mahdollistaminen. Sallitaan käyttötarkoituksen muutos asumiseen.

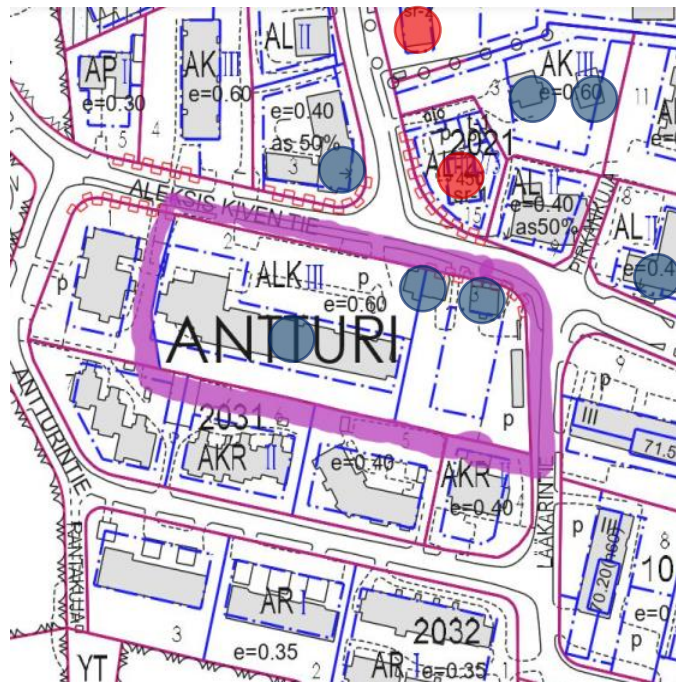

- Luokan 1 rakennusperintökohde
- Luokan 2 rakennusperintökohde

Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos), Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

8. Aleksis Kiven tien eteläpuoli

- Alueella on vanhoja, osittain huonokuntoisia huvila/liikerakennuksia ja kerrostalo As Oy Nurmijärven Tuomas.
- Kirkonkylän historiallinen pääratti, osalla rakennuksista rakennusperintöarvoja. Rajatulla alueella sijaitsee kolme luokan 2 rakennusperintökohdetta: As Oy Nurmijärven Tuomas, Ahola ja Stenvall.
- Kiinteistön omistajilta on tullut aloitteita korvata vanhoja rakennuksia ja tehostaa maankäyttöä.
- Tavoitteena rakennusten uudistumisen ja rakennusperintö- ja historiallisten arvojen yhteensovittaminen.

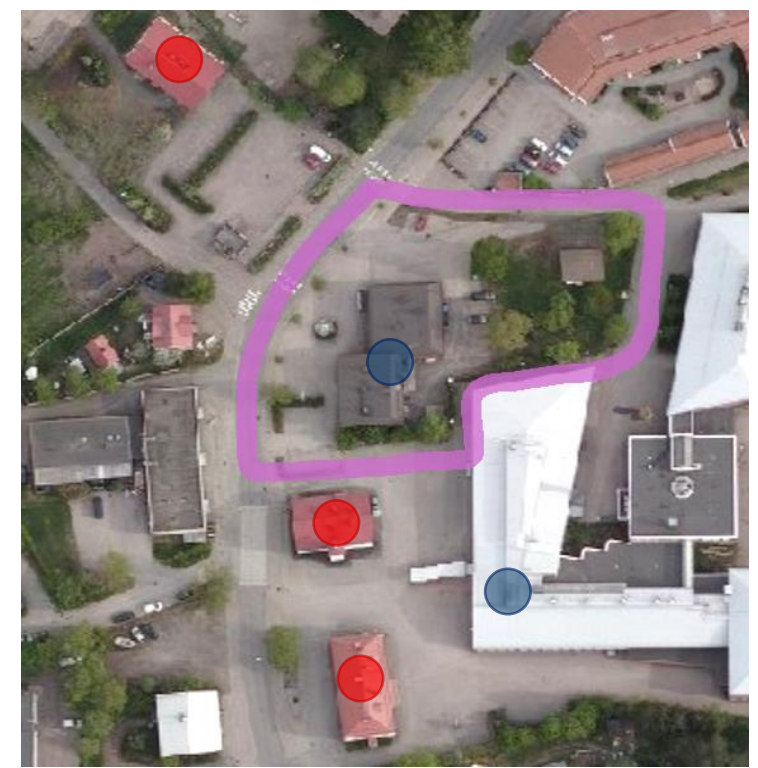
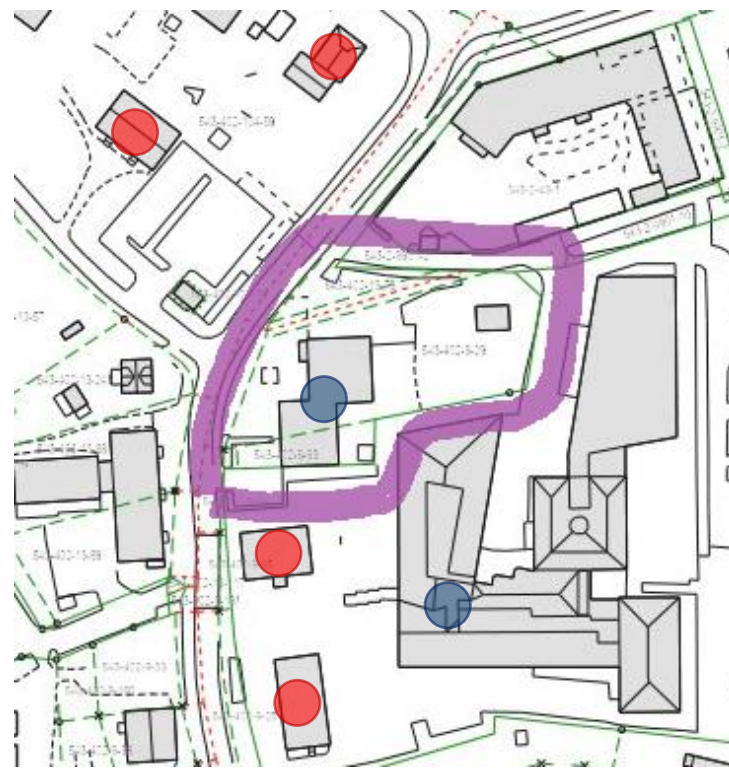
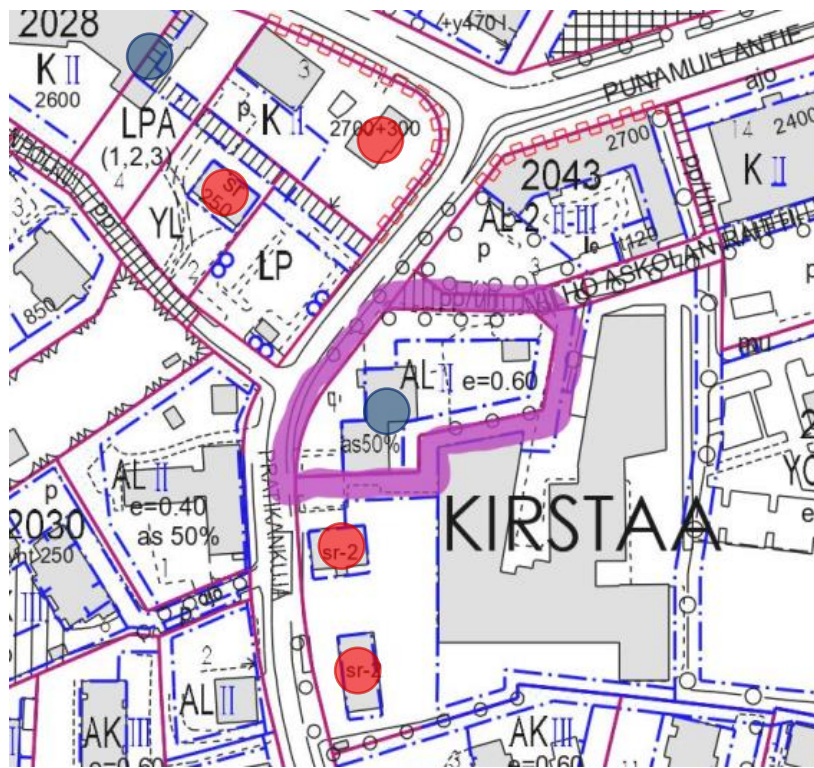

- Luokan 1 rakennusperintökohde
- Luokan 2 rakennusperintökohde

Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos), Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

9. Pratikankuja 4 (Osuuskassan talo)

- Liikerakennus 1960-luvulta, paikalla on ollut myös aiempi osuuskassan rakennus.
- Luokan 2 rakennusperintökohde.
- Pratikankuja on toinen Kirkonkylän keskustan historiallisista pääteistä.
- Kiinteistön omistajalta tullut aloite korvata uudella rakennuksella, lisätä asumisen osuutta ja tehostaa maankäyttöä.
- Tavoitteena uudistumisen ja Pratikankujan historiallisten arvojen yhteensovittaminen.

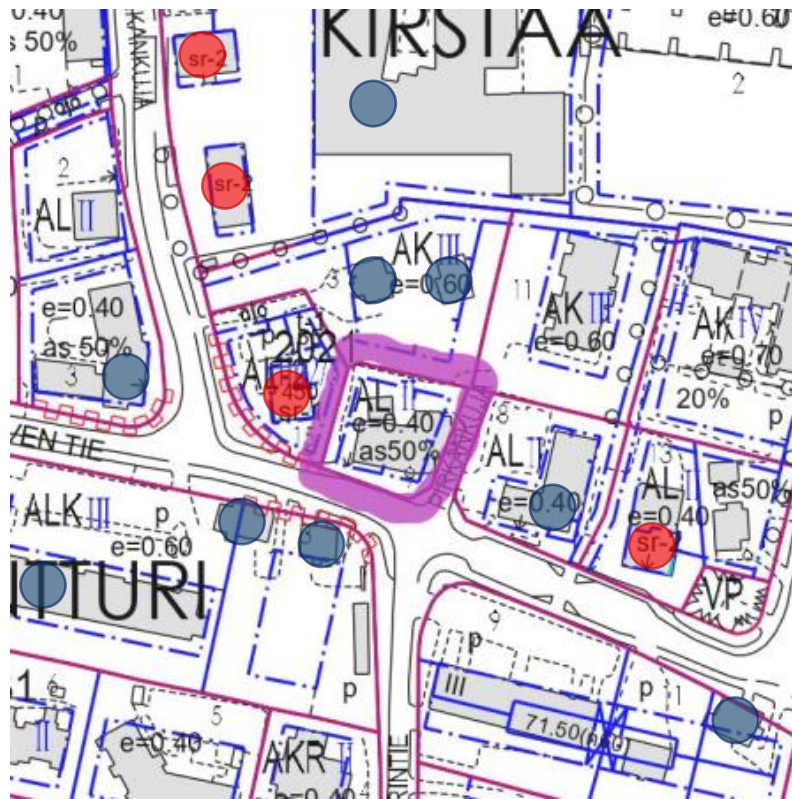

- Luokan 1 rakennusperintökohde
- Luokan 2 rakennusperintökohde

Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos), Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

10. Vallinkosken talo

- Liikerakennus 1920-luvulta. Lisäsiipi rakennettiin 1960-luvulla.
- Aleksis Kiven tie on Kirkonkylän historiallinen pääraitti.
- Kiinteistön omistajalta on tullut aloite korvata uudella rakennuksella, muuttaa käyttötarkoitusta asumiseen ja tehostaa maankäyttöä.
- Tavoitteena uudistumisen ja rakennusperintö- ja historiallisten arvojen yhteensovittaminen.

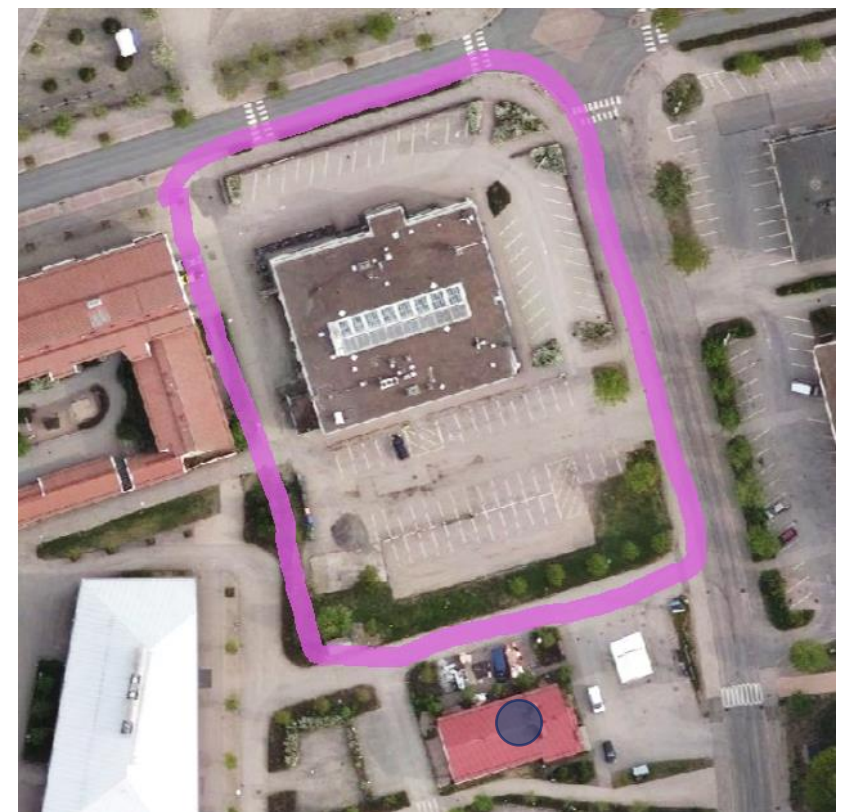
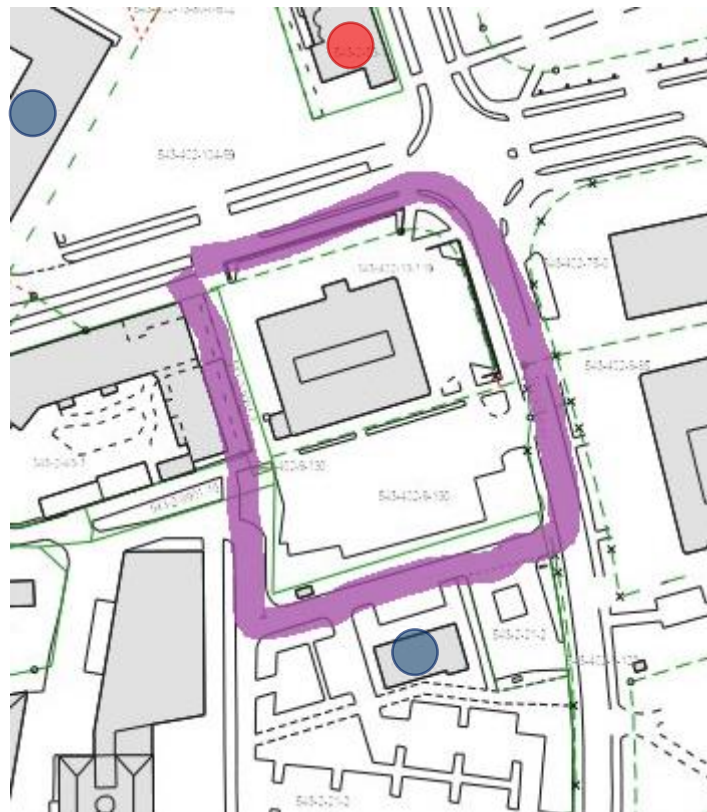

- Luokan 1 rakennusperintökohde
- Luokan 2 rakennusperintökohde

Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos), Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

11. Punamullantie 8

- Liikerakennus 1970-luvulta.
- Sijainti erittäin keskeinen toria vastapäätä nykyisellä keskustan pääkadulla.
- Kiinteistön omistaja on ollut kiinnostunut mahdollisuudesta korvata uudella rakennuksella tulevaisuudessa.
- Tavoitteena maankäytön tehostaminen keskeisellä paikalla, kaupunkikuvan eheyttäminen ja hulevesien hallinnan parantaminen.

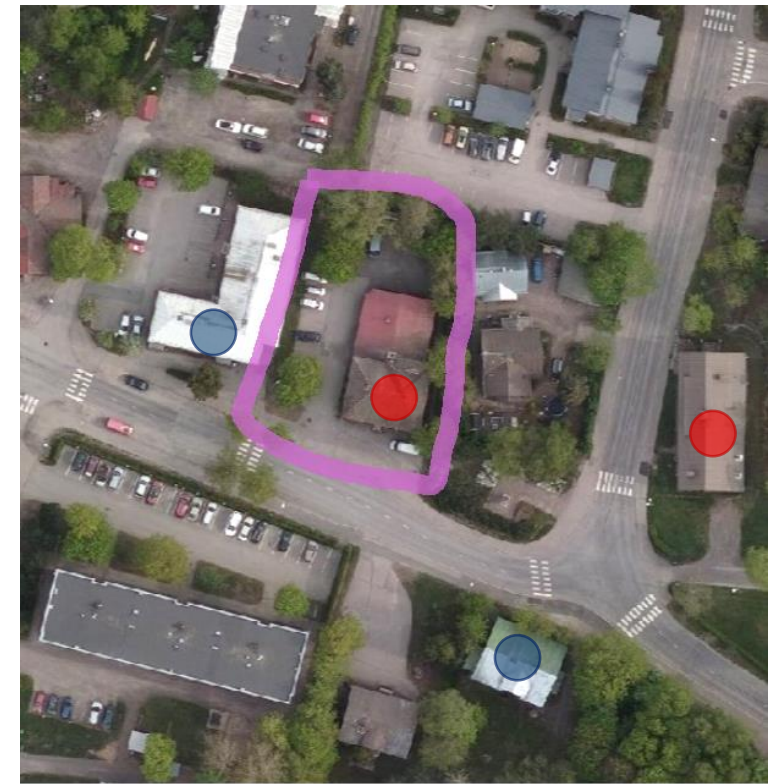

- Luokan 1 rakennusperintökohde
- Luokan 2 rakennusperintökohde

Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos), Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

12. Aleksis Kiven tie 7 (Elannon talo)

- Liikerakennus 1930-luvulta, jonka alkuperäisellä osalla on rakennusperintöön ja paikallishistoriaan liittyviä arvoja. Alkuperäinen osa rakennuksesta on arvotettu luokan 1 rakennusperintökohteeksi.
- Rakennuksen lisäsiipi ei ole suojeltu nykyisessä kaavassa eikä se ole rakennusperintöselvityksen mukaan merkityksellinen, joten lisäsiipi olisi mahdollisesti korvattavissa uudisrakentamisella.
- Kiinteistön omistajalta tullut aloite muuttaa käyttötarkoitus kokonaan asumiseen.
- Tavoitteena sallia käyttötarkoituksen muutos pelkästään asuinkäyttöön ja rakennusperintöarvojen säilyttäminen.

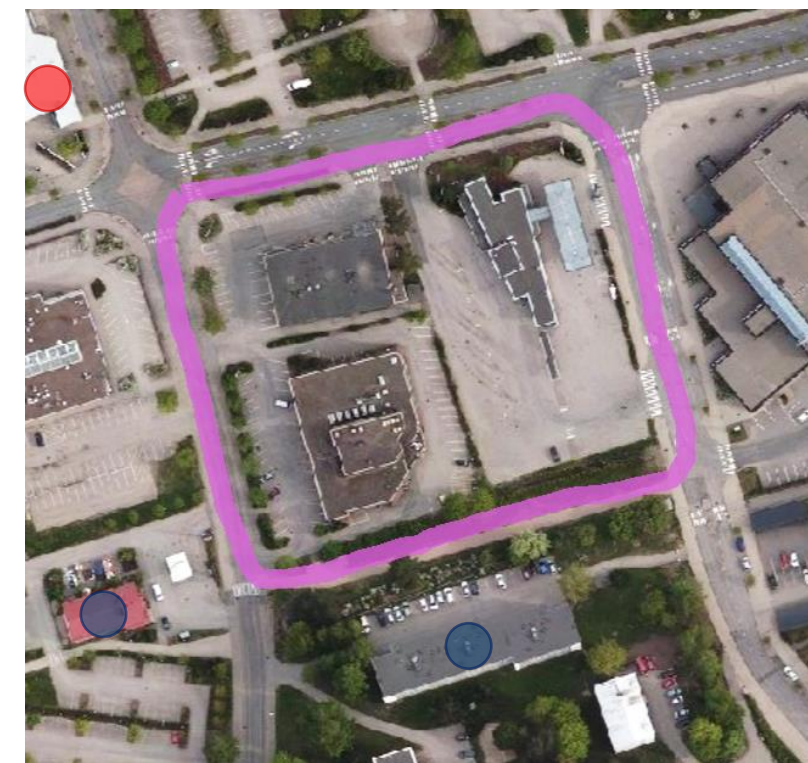
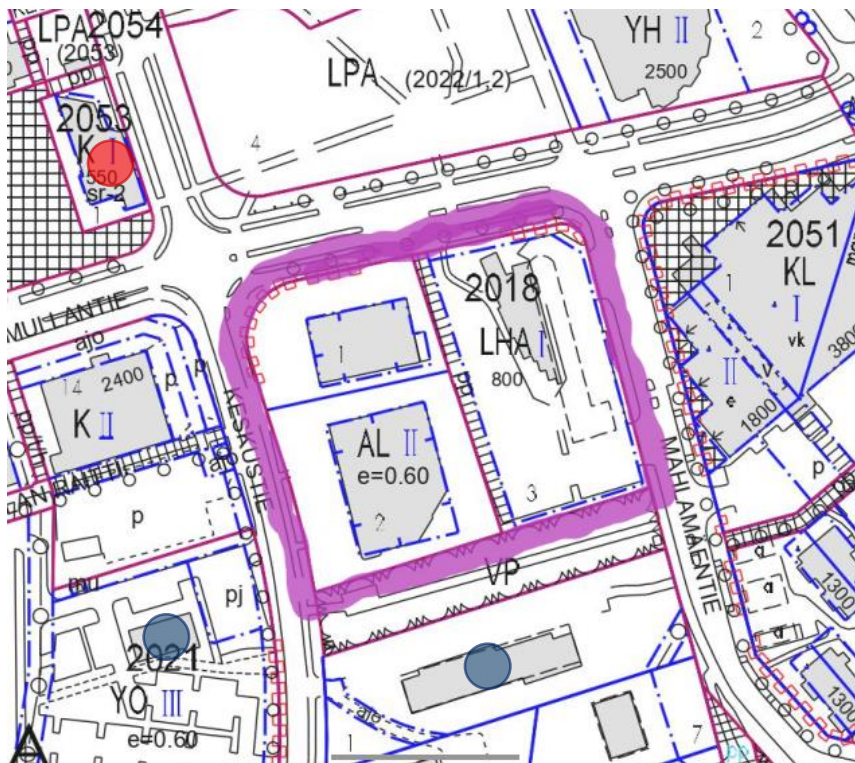

- Luokan 1 rakennusperintökohde
- Luokan 2 rakennusperintökohde

Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos), Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

13. Keskustien liikerakennusten ja linja-autoaseman kortteli

- Korttelissa sijaitsee liikerakennuksia 1970-80-luvuilta, linja-autoasema sekä polttoaineen jakeluasema.
- Kortteli sijaitsee erittäin keskeisellä paikalla keskustan nykyisen pääkadun varrella.
- Tavoitteena lisätä liityntäpysäköintikapasiteettia ja/tai tiivistää maankäyttöä keskeisellä alueella, parantaa hulevesien hallintaa ja säilyttää linja-autoasema.

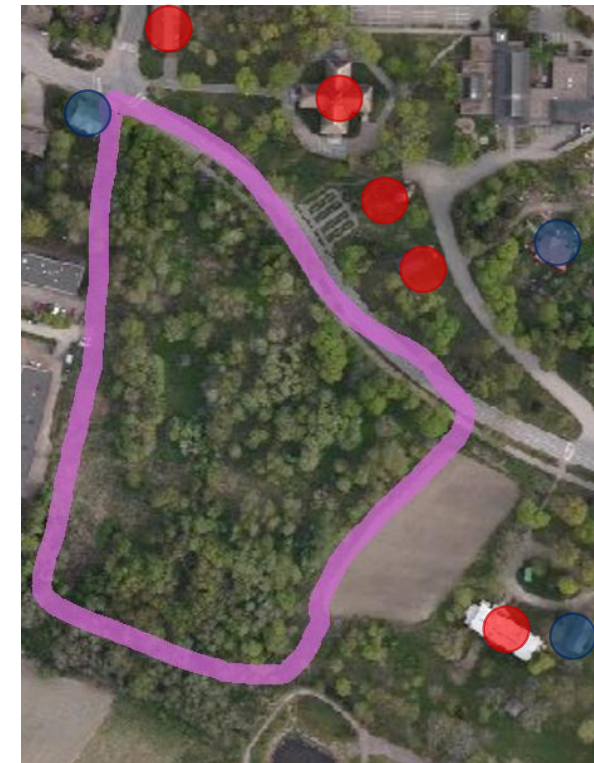
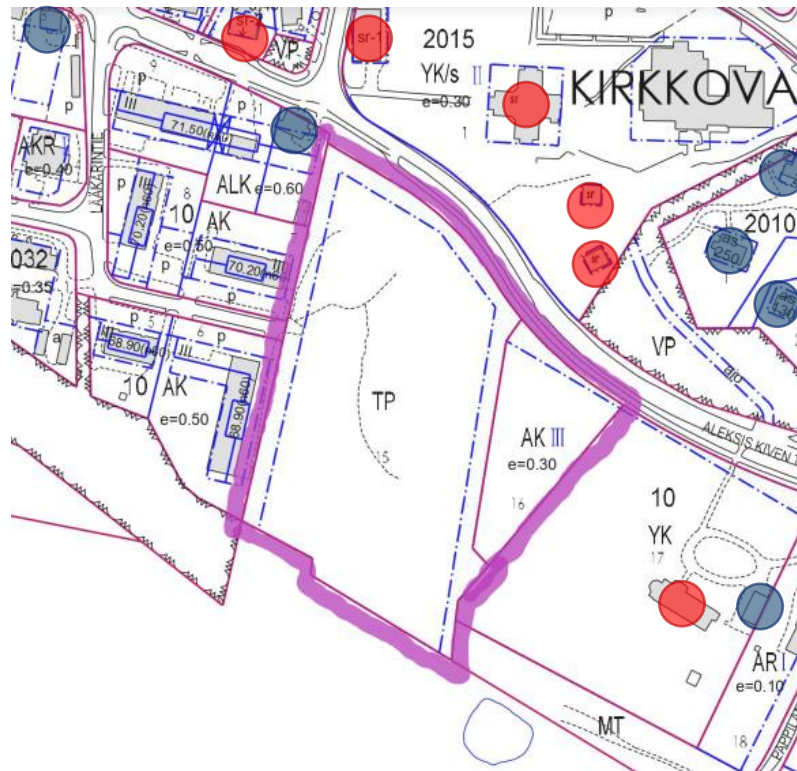

- Luokan 1 rakennusperintökohde
- Luokan 2 rakennusperintökohde

Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos), Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

14. Lääketehtaan alue

- Entisen Koposen lääketehaan alue, jonka rakennukset on purettu.
- Sijaitsee Kirkonmäen (RKY-alue) ja kuivatun järven välisellä maisemallisesti merkittävällä alueella. Läheisen RKY-alueen rakennusperintökohteet (kirkko, kellotapuli, viljamakasiini, virkatalo ja pappila) merkitty karttaan punaisilla (1-luokka) ja sinisillä (2-luokka) pisteillä.
- Tavoitteena maankäytön tehostaminen muuttamalla käyttötarkoitus asumiseen ottamalla samalla huomioon sekä alueen historialliset että maisemalliset arvot.
- Pääsy järvelle varmistettava ja mahdollinen rantaraitti huomioitava.

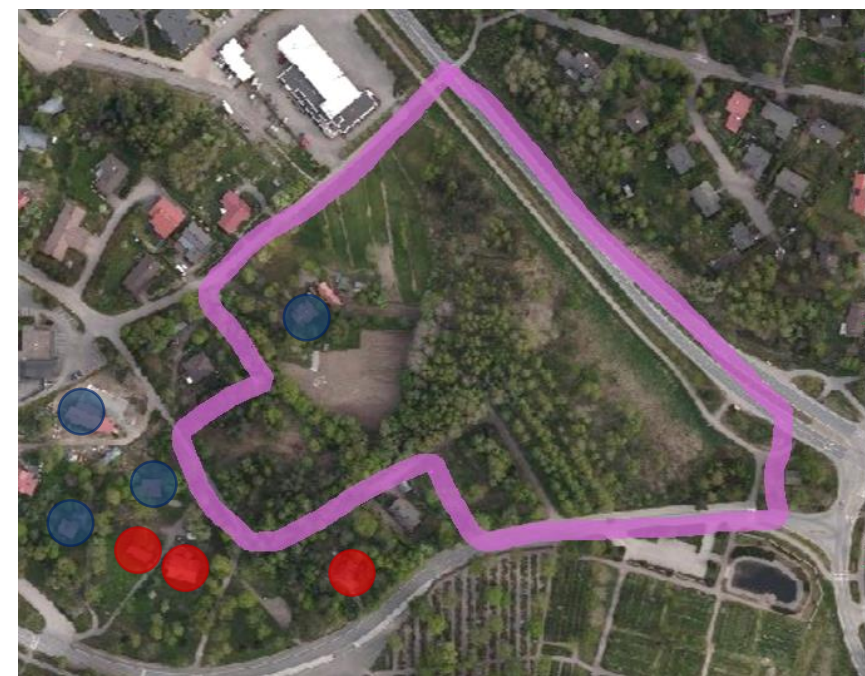
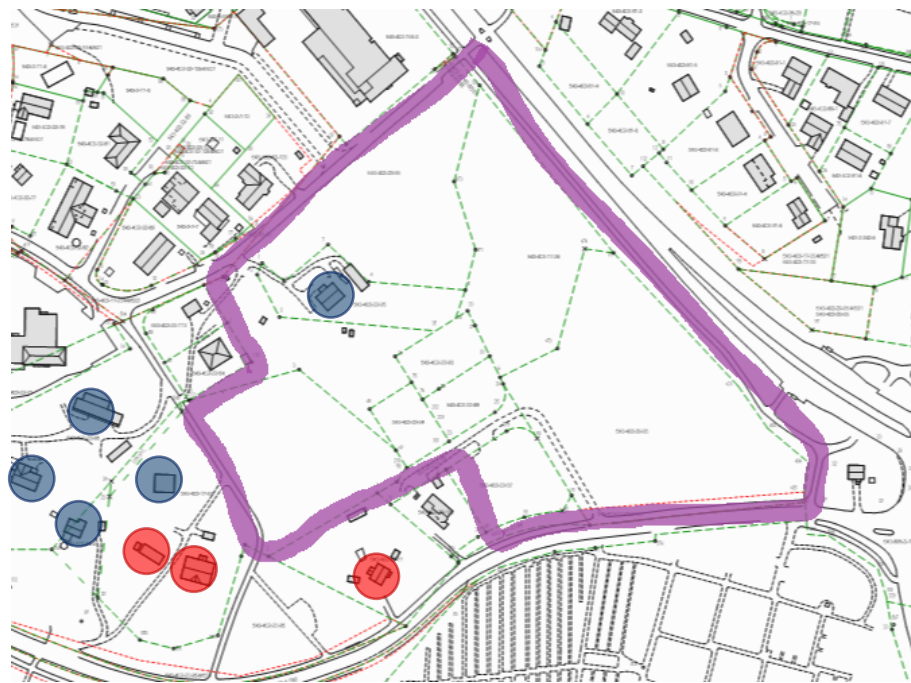
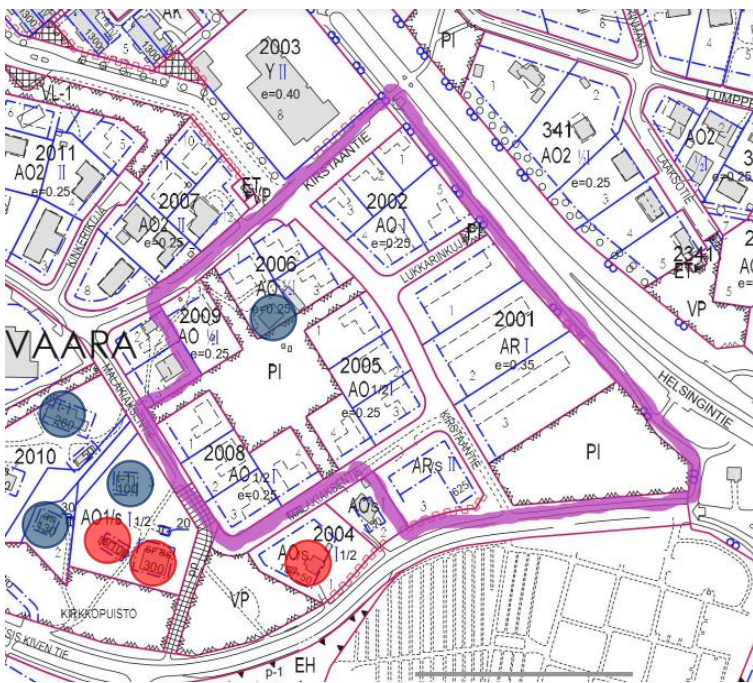

- Luokan 1 rakennusperintökohde
- Luokan 2 rakennusperintökohde

Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos), Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

15. Paloaseman eteläpuolinen alue

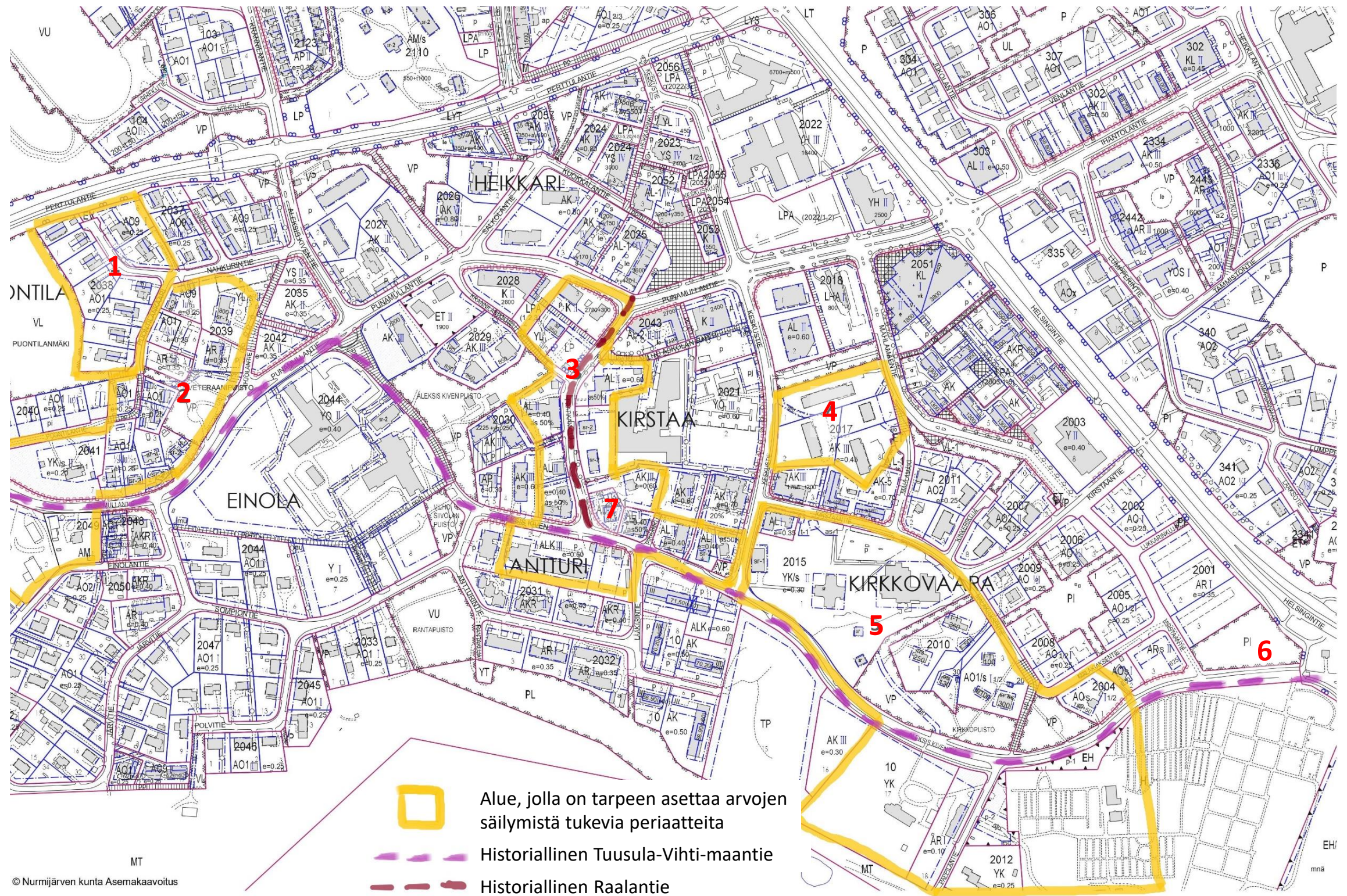
- Lähes rakentamaton alue Helsingintien varressa. Sijainniltaan hyvä kaupallisille, tai muille yksityisille, tai julkisille palveluille sekä asuinrakentamiselle.
- Alueella on yksi 2 luokan rakennusperintökohde.
- Keskeisen sijaintinsa vuoksi tavoitteena tehokas maankäyttö kuitenkin huomioimalla viereisen Kirkonmäen RKY-alueen historialliset ja maisemalliset arvot.

- Luokan 1 rakennusperintökohde
- Luokan 2 rakennusperintökohde

Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos), Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

5.2. ALUEET, JOILLA ON TARPEELLISTA NOUDATTAA ARVOJEN SÄILYMISTÄ TUKEVIA PERIAATTEITA

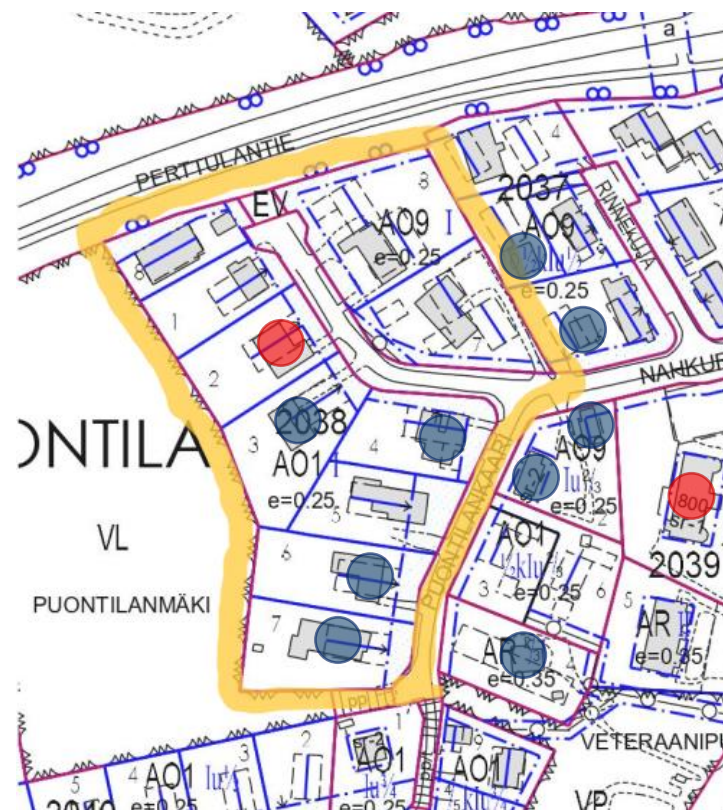

1. Puontilanmäen omakotitalot
2. Puontilan pappila ja muut vanhat talot
3. Pratikankujan ja Aleksis Kiven tien ympäristö
4. Mahlamäen kerrostalot

5. Kirkonmäen RKY-alue
6. Historiallinen Tuusula-Vihti-maantie
7. Historiallinen Raalantie

1. Puontilanmäen omakotitalot

- Alueella on Kirkonkylän keskustan rakennusperintöselvitysluonnoksen (2018) mukaan maisemallisia arvoja sekä rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia. Alueella tehtävien toimenpiteiden tulee olla sellaisia, että alueen rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti sekä maisemakuvallisesti arvokas luonne säilyy.
- Kokonaisuutena merkittävä 1960-70-lukujen taitteessa rakennettujen tiilisten omakotitalojen alue. Talot edustavat hyvin aikansa pientaloihanteita. Alueella sijaitsee yksi luokan 1 rakennusperintökohde ja neljä luokan 2 rakennusperintökohdetta.

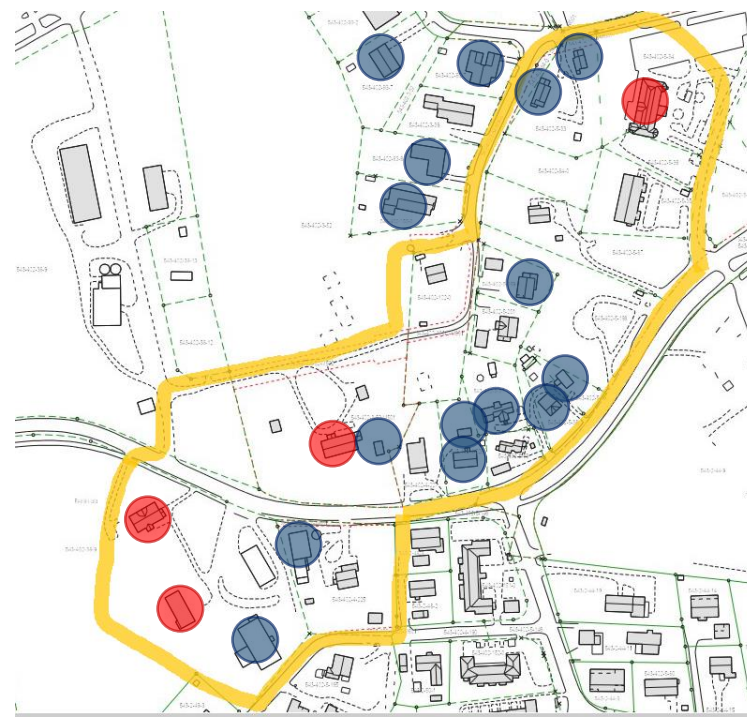
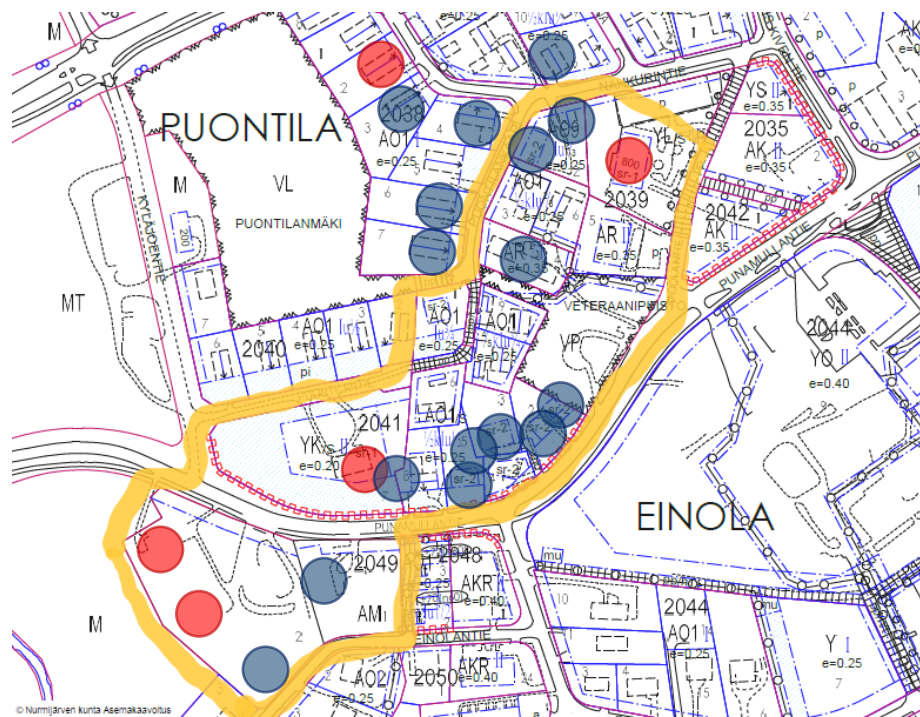

- Luokan 1 rakennusperintökohde
- Luokan 2 rakennusperintökohde

Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos), Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

2. Puontilan pappila ja muut vanhat talot

- Alueella on Kirkonkylän keskustan rakennusperintöselvitysluonnoksen (2018) mukaan maisemallisia arvoja sekä rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia. Alueella tehtävien toimenpiteiden tulee olla sellaisia, että alueen rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti sekä maisemakuvallisesti arvokas luonne säilyy.
- Puontilanmäen alue muodostaa kulttuurihistoriallisesti tärkeän, pitkään asutun ja perinteisenä säilyneen merkittävänä pidettävä kokonaisuuden, joka sijaitsee historiallisen tien molemmin puolin, maisemallisesti arvokkaan kulttuurimaiseman laidalla.
- Historiallinen tielinjaus lähiympäristöineen, historiallinen rakennuskanta pihapiireineen, kylärakenne ja suurmaisemallinen ilme säilytettävä.
- Alueen arvot ovat arkoja muutokselle, koska alueella on I-luokan rakennusperintökohteita (vrt. alue, jossa vain II-luokan kohteita).

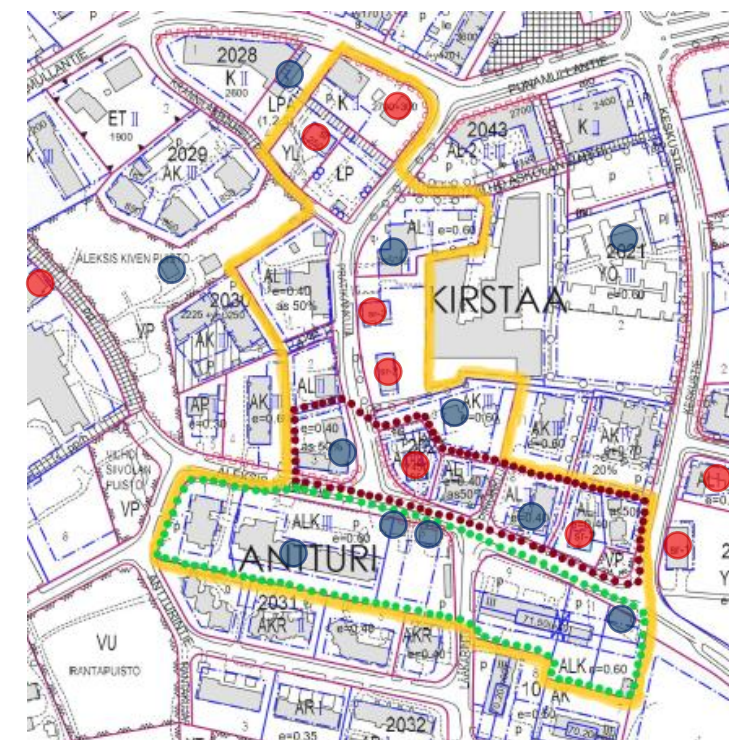

- Luokan 1 rakennusperintökohde
- Luokan 2 rakennusperintökohde

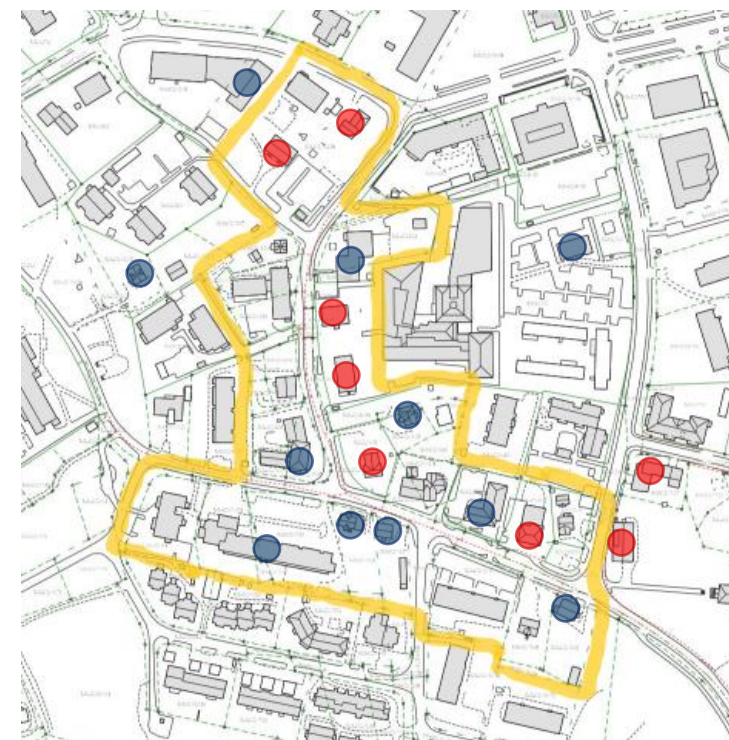
Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos), Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

3. Pratikankujan ja Aleksis Kiven tien ympäristö (kartassa —)

- Kirkonkylän historiallinen liikekeskusta sijaitsee vanhan Tuusula-Vihti-maantien varrella ja Raalaan vieneen tien risteyksessä. Vanhan huvilayhdyskunnan ja kylänraittimiljööön piirteet ovat säilyneet osittain.
- Alueella sallitaan edelleen yhdistetty asuin- ja liikerakentaminen. Sallitaan myös pelkästään asuminen käyttötarkoituksena.
- Tonttitehokkuus alueella on 0,4-0,6. Tonttitehokkuuden nostamiseen tulee suhtautua kriittisesti.
- Rakennusten suhde katuun on säilytettävä. Tehokkuutta ei lähtökohtaisesti tule nostaa nykyisestä. Mikäli kaavan mukaista tonttitehokkuutta aiotaan nostaa, tulee siihen olla erityiset perusteet. Tonttipysäköintiä kadun puolella ei sallita.
- Pratikankujalla suositellaan säilytettäväksi rakennuksen ja kadun suhde. Kadun puoleista tonttipysäköintiä ei sallita.
- Hulevedet: tonttien valuntakertoimien ei tule kasvaa nykytilanteesta. Mikäli läpäisemättömän pinta-alan osuus tontilla kasvaa, on erotus nykytilanteeseen kompensoitava rakentamalla tonttikohtaista hulevesien viivytykskapasiteettia. Rakennuksen viherkattoa ei lasketa läpäisemättömäksi pinta-alaksi.

Aleksis Kiven tien pohjoispuolinen alue (kartassa ●●●)

- Aleksis Kiven tien pohjoispuoli Pratikankujan ja Keskustien välillä säilynyt parhaiten. Alueen kehittämisen lähtökohta on pohjoispuolen rakennusten säilyttäminen nykyisellään. Pohjoispuolella voidaan sallia korvaavaa täydennysrakentamista perustellusta syystä, mutta uudisrakentaminen on sovitettava mittakaavaltaan tai arkkitehtuuriltaan (massoittelu, kattomuoto, aukotus) ympäröivään rakennuskantaan.
 - Perustelluiksi syiksi luetaan: luotettavasti todettu huono kunto, joka ei ole korjattavissa, rakennus on todettu terveydelle haitalliseksi, luotettavasti todettu korjaustarve on niin suuri, että se on verrattavissa uudisrakentamiseen. Korjausten hinta tai taloudellinen hyöty ei riitä perustelluksi syyksi.

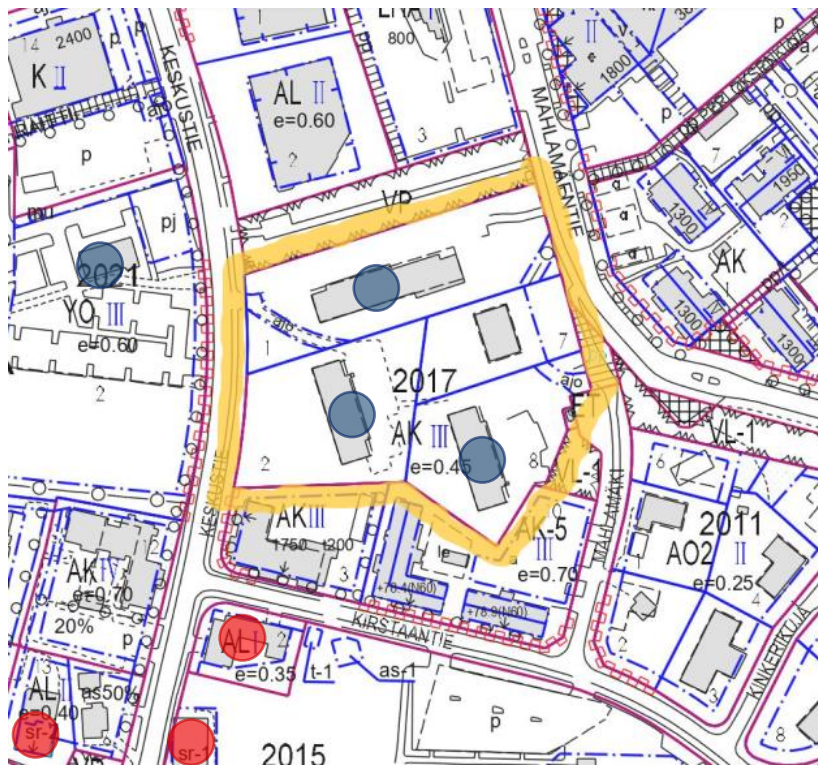
Aleksis Kiven tien eteläpuolinen alue (kartassa ●●●)

- Aleksis Kiven tien eteläpuolella kylänraitin miljöö on osittain menetetty ja osa rakennuksista on huomattavan huonokuntoisia. Alueen kehittämisen lähtökohtana on mahdollistaa jäljellä olevien rakennusten säilyminen, mutta korvaava täydennysrakentaminen voidaan sallia, mikäli olevan rakennuksen korjaaminen vastaa uudisrakentamista. Eteläpuolella voidaan sallia myös kerrosalaltaan pientaloa suuremmat kokonaisuudet, mutta rakentaminen tulee sovittaa julkisivun, ikkunoiden, kattomuodon ja kerrosluvun osalta katumiljööön historiallisiin arvoihin. Rakennuksen ja kadun suhde suositellaan säilytettäväksi.

- Luokan 1 rakennusperintökohde
 - Luokan 2 rakennusperintökohde
- Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos), Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

4. Mahlamäen kerrostalot

- Mahlamäellä sijaitsevat neljä kerrostaloa ilmentävät aikansa kaavaisia suunnitteluihanteita. Rakennukset sijoittuvat loivan mäen laelle näkyvään paikkaan. Ne on sijoitettu suorakulmaiseen koordinaatistoon 1960-luvun rationalismille ominaiseen tapaan, kuitenkin niin, että maaston muodot pääsevät oikeuksiinsa. Rakennusten väliin muodostuu suojaisan oloinen kerrostalopiha.
- Alueella on maisemallisia arvoja sekä rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia. Alueella tehtävien toimenpiteiden tulee olla sellaisia, että alueen rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti sekä maisemakuvallisesti arvokas luonne säilyy.
- Alueen lisärakentaminen aiheuttaa merkittäviä haasteita arvojen säilymiselle, muun muassa lisääntyvän pysäköintitarpeen kautta, ottaen huomioon alueen maastonmuodot.

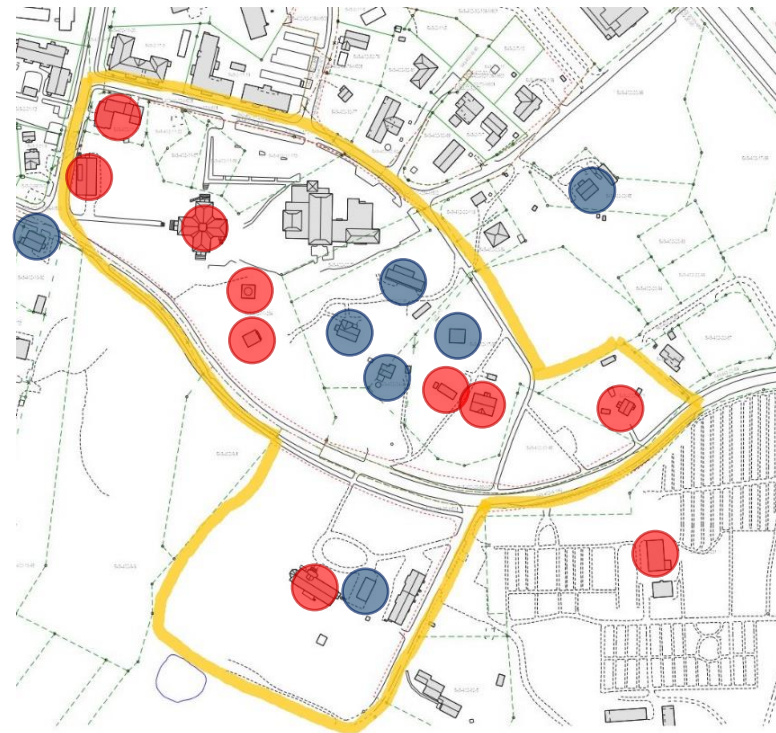
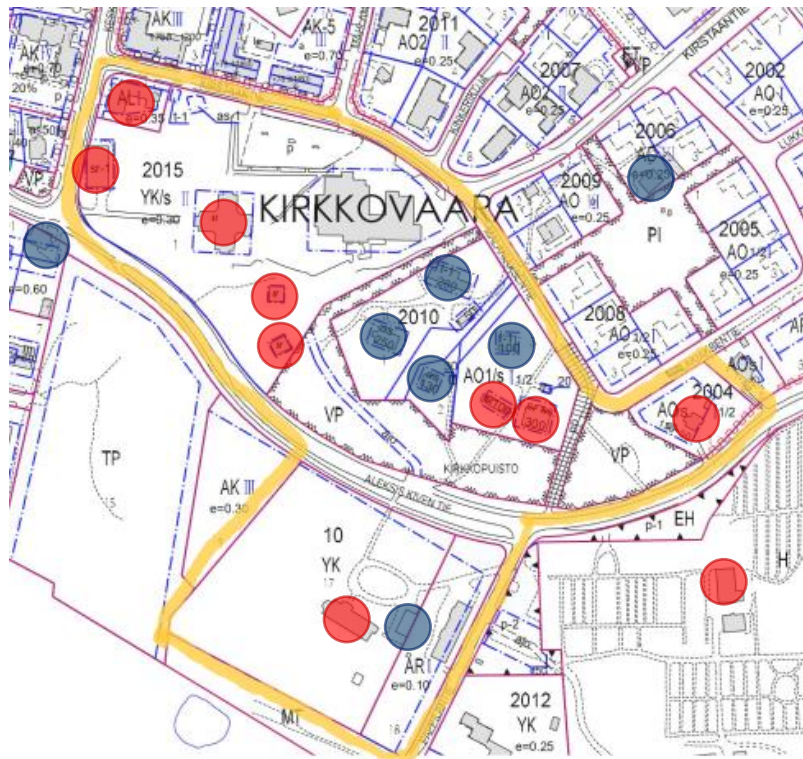

- Luokan 1 rakennusperintökohde
- Luokan 2 rakennusperintökohde

Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos), Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

5. Kirkonmäen RKY-alue

- Kulttuuriympäristön kannalta arvokas alue. Alueella on maisemallisia arvoja sekä rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaita rakennuksia/rakenteita. Alueella tehtävien toimenpiteiden tulee olla sellaisia, että alueen ominaispiirteet säilyvät.
- Kirkonmäen ympäristö on historiallisesti kerrostunutta aluetta, johon kuuluu seurakuntaan liittyviä rakennuksia eri aikakausilta.
- Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY 2009): Rakennukset muodostavat yhtenäisen 1800- ja 1900-luvun rakentamista edustavan kokonaisuuden. Liittyvät vahvasti Aleksis Kiven elämään ja tuotantoon.
- Aleksis Kiven tien varsi kestää muutoksia huonommin kuin Malakiaksentien puoli.
- Kirkonmäen puustoisuus tärkeää entisen viljamakasiinin yläkerran lepakkopopulaatiolle, puusto säilytettävä.
- Kokonaisuus on äärimmäisen herkkä muutoksille ja sen rakeisuus tulee säilyttää.

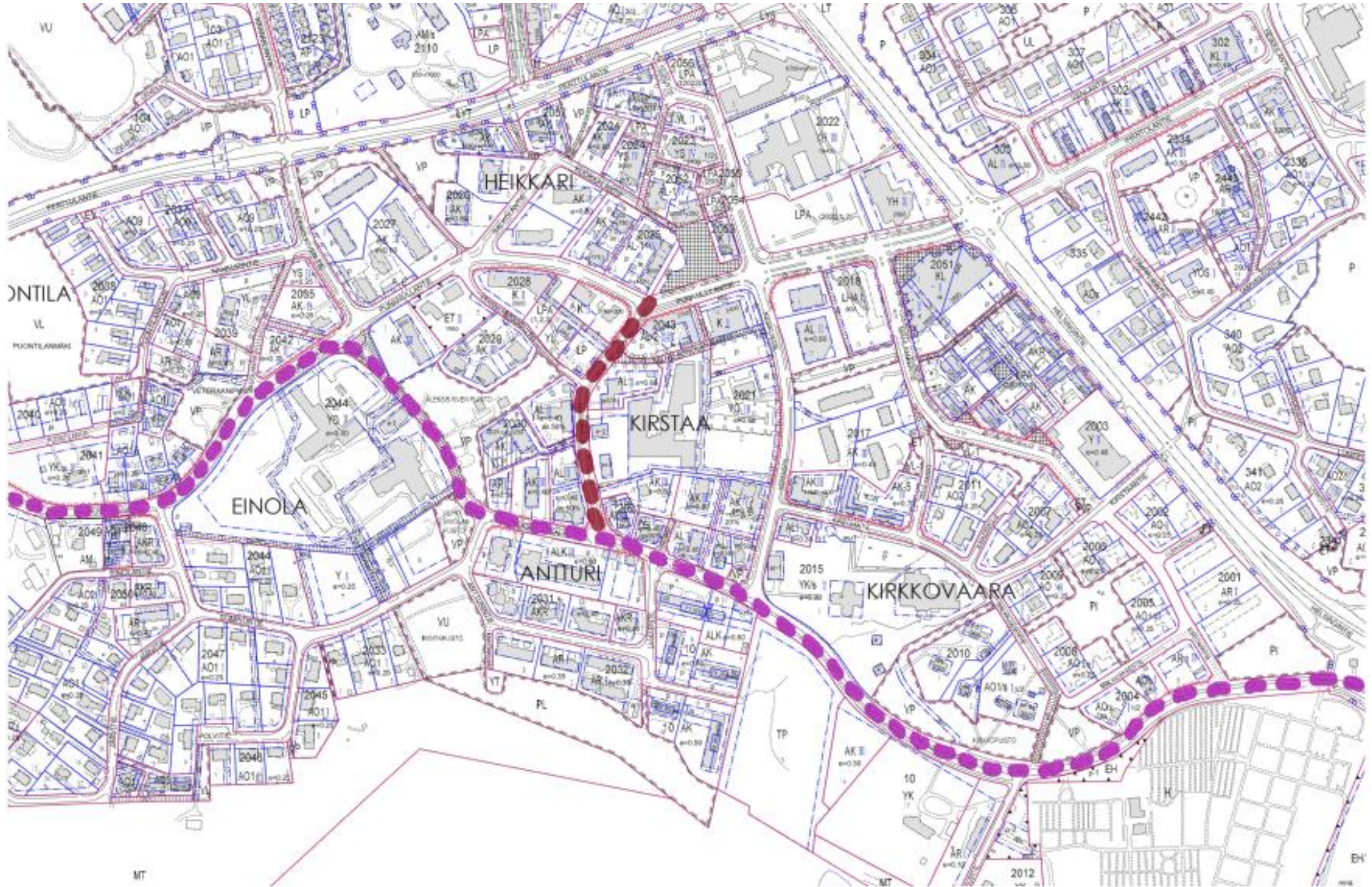

- Luokan 1 rakennusperintökohde
- Luokan 2 rakennusperintökohde

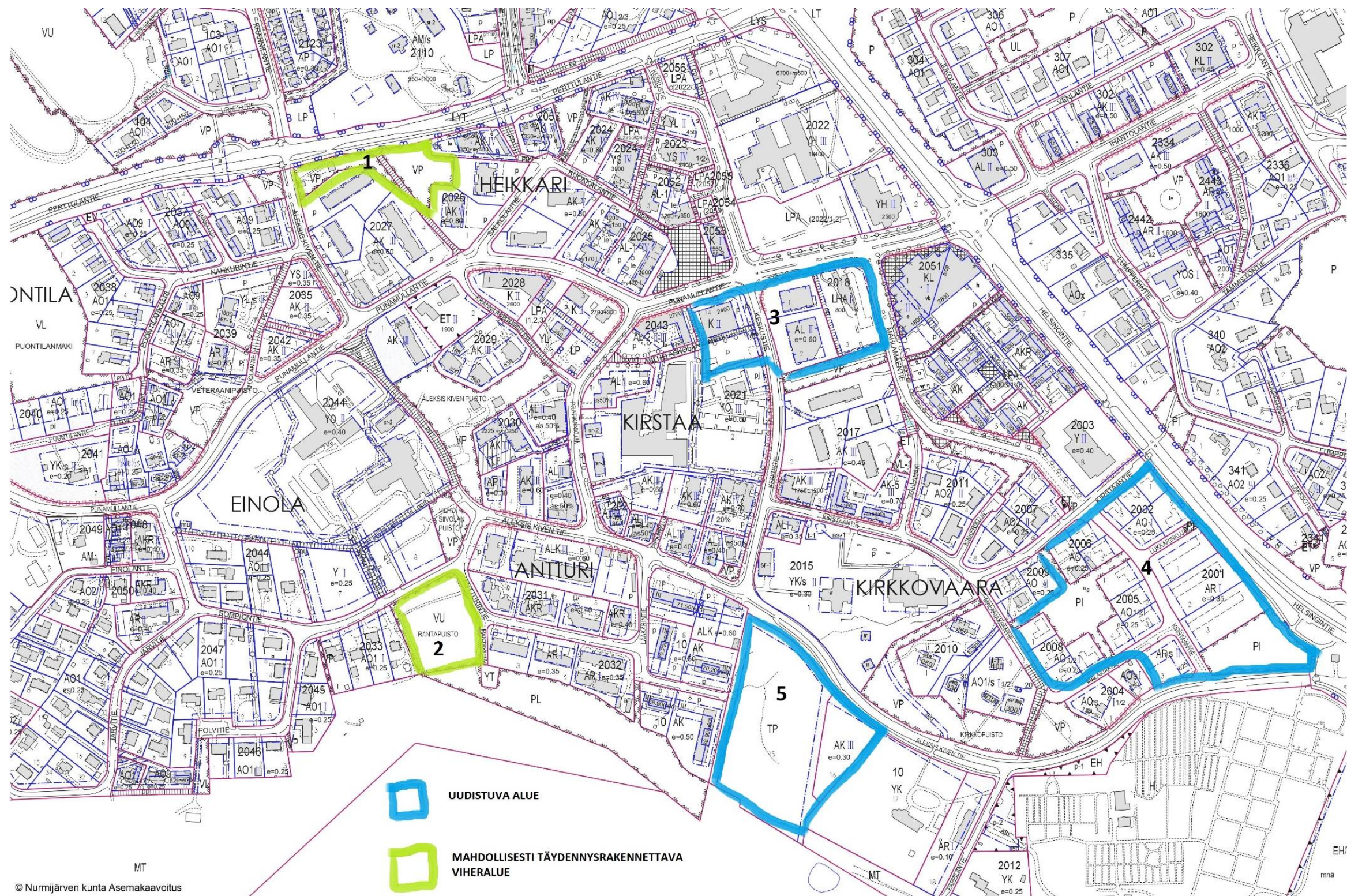
Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos), Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

6. Historiallinen Tuusula-Vihti-maantie ja historiallinen Raalantie

- Teiden linjauksia ei tule muuttaa.

5.3. SELVITETTÄVÄT TÄYDENNYSRAKENNETTAVAT ALUEET

a) Mahdollisesti täydennysrakennettava viheralue

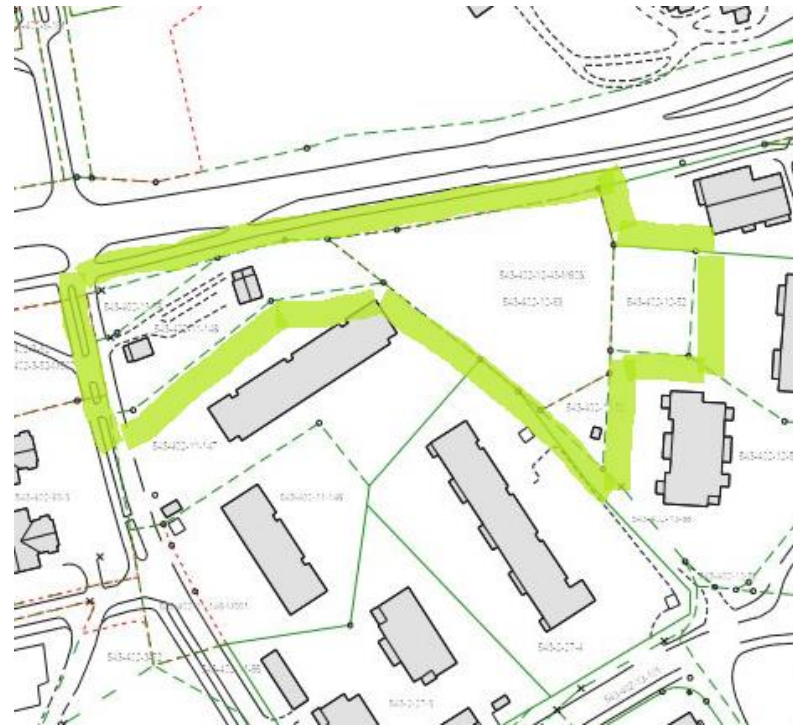
1. Perttulantien varren puisto
2. Rantapuisto

b) Täydennysrakentamispotentiaailtaan merkittävä alue

3. Keskustien ja Punamullantien risteuksen liikekorttelit
4. Paloaseman eteläpuolinen alue
5. Läketehtaan alue

1. Perttulantien varren puisto

- Tällä hetkellä vähällä käytöllä oleva puisto, joka on pusikoitunut.
 - Alueella on tehty raivaustöitä alkuvuodesta 2020, joten alueen tilanne tulee tarkistaa uudelleen.
- Mahdollista osoittaa lisärakentamista, jos Aleksis Kiven tien varressa oleva puistoalueella sijaitseva vanha asuinrakennus puretaan, jolloin ajoyhteys ja pysäköinti voisivat sijoittua Perttulantien varteen.
- Mahdollisessa täydennysrakentamisessa tulee ottaa huomioon Perttulantien melu.
- Alueella on kunnan maanomistus.

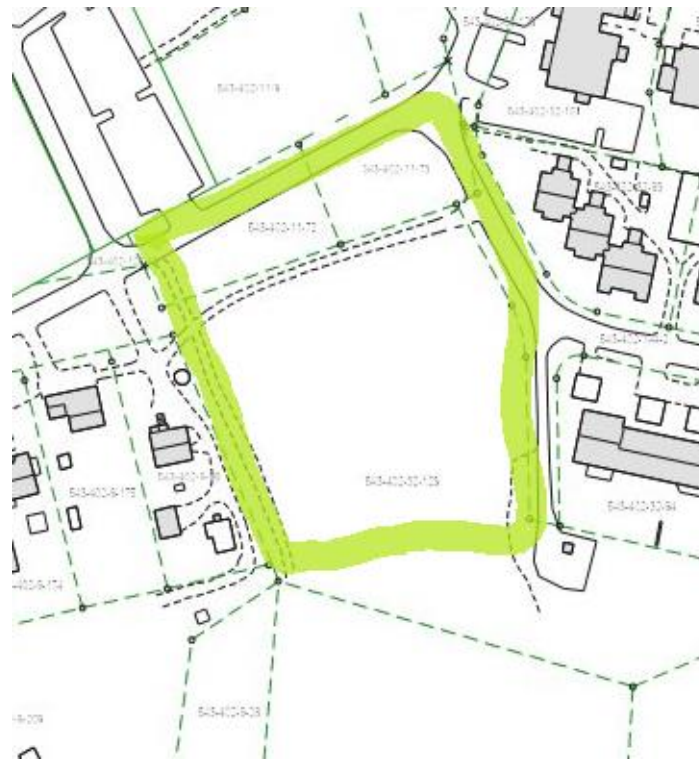
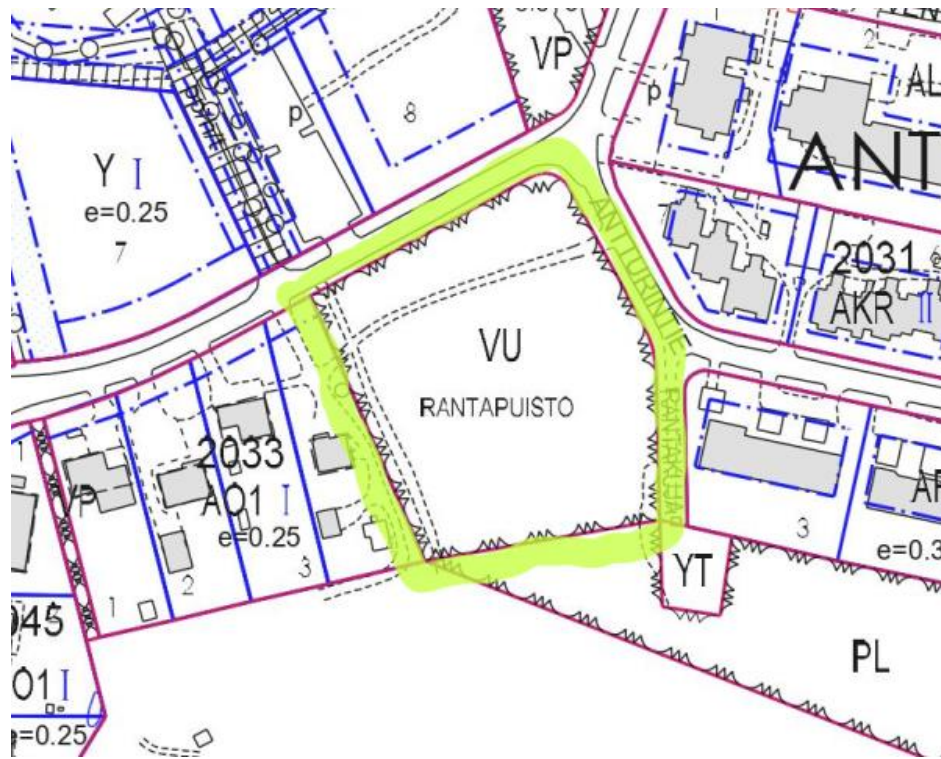

- Luokan 1 rakennusperintökohde
- Luokan 2 rakennusperintökohde

Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos), Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

2. Rantapuisto

- Vähällä käytöllä oleva nurmialue.
- Voidaan ottaa osittain täydennysrakentamiseen, mutta näkymäakseli kuivatulle järvelle on säilytettävä.

- Luokan 1 rakennusperintökohde
- Luokan 2 rakennusperintökohde

Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos), Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

3. Keskustien ja Punamullantien risteuksen liikekorttelit

- Sijaintinsa kannalta Kirkonkylän keskeisimpiä alueita, joten alueen maankäyttöä tulisi uudistaa ja mahdollisuuksien mukaan tehostaa nykytilanteesta.
- Tavoitteena kaupunkikuvallinen eheyttäminen ja katutilan jäsentäminen.
- Turvataan kevyenliikenteen yhteyksien säilyminen.
- Katutasossa julkisivun puolella oltava liiketilaa.
- Hulevedet: läpäisevän pinta-alan osuutta tontilla tulee kasvattaa tai vaihtoehtoisesti rakentaa tonttikohtaista viivytyskapasiteettia.

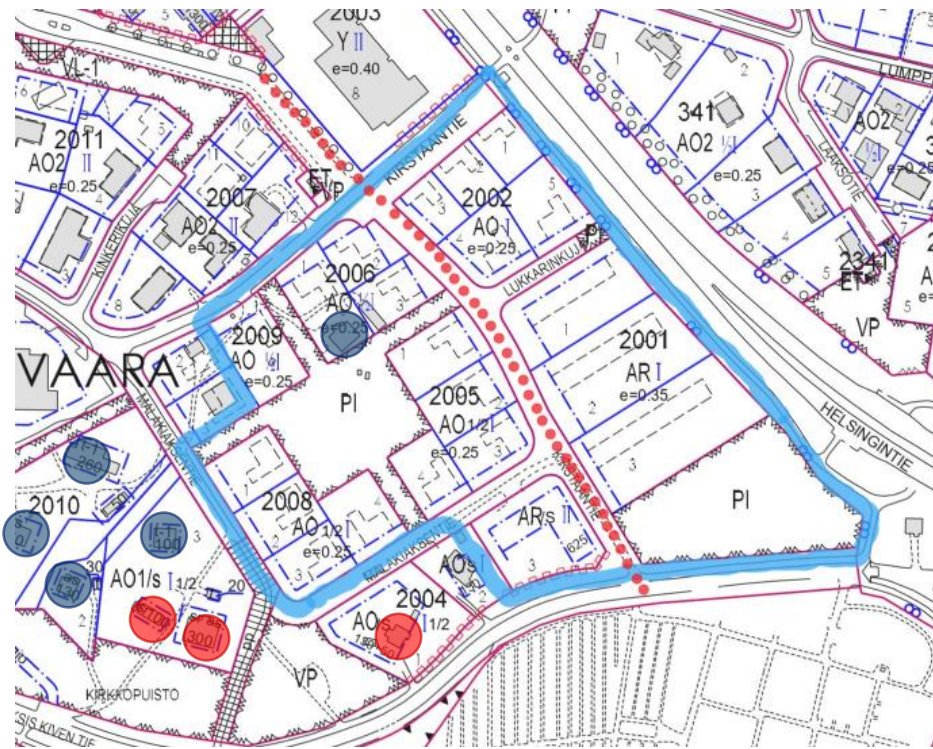
● Luokan 1 rakennusperintökohde

● Luokan 2 rakennusperintökohde

Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos),
Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

4. Paloaseman eteläpuolinen alue

- Tavoitteena tehokas maankäyttö Helsingintien varressa, mahdollistetaan mahdollisimman monipuolisten toimintojen sijoittuminen.
- Kirkonmäen suuntaan huomioitava rakennushistorialliset ja -maisema-arvot.
- Suunnittelussa huomioitava läpikulku Kirstaantieltä Ojakkalantielle ja laadukas kävely- ja pyöräily-yhteys läheiselle K-Supermarket Nurmijärvellä ja muille alueen palveluille.

●●● Kehitettävä kevyen liikenteen yhteys

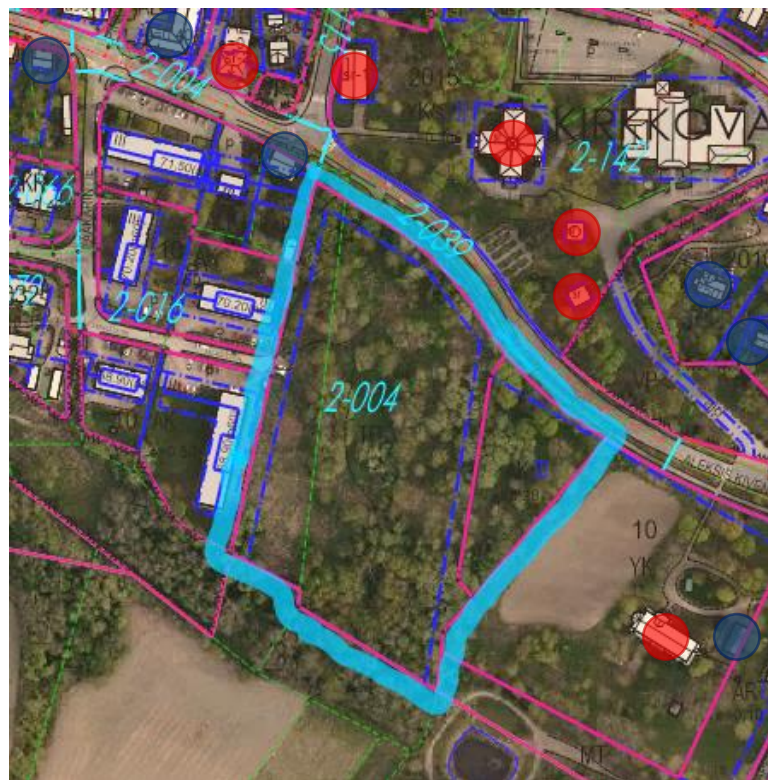
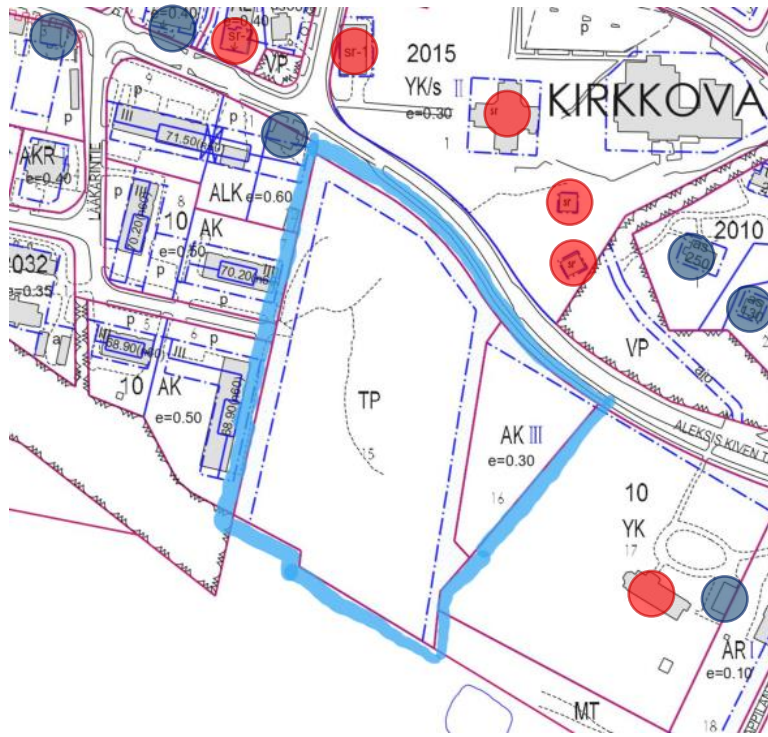
● Luokan 1 rakennusperintökohde*

● Luokan 2 rakennusperintökohde*

*Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos),
Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

5. Lääketehtaan alue

- Viereisen kirkonmäen merkittävä RKY-kokonaisuus tulee huomioida alueen toteutuksessa.
- Rakentamisen mittakaava ja laatu sovitettava historialliseen ympäristöön.

● Luokan 1 rakennusperintökohde

● Luokan 2 rakennusperintökohde

Lähde: Kirkonkylän keskustan rakennusperintökohteet (luonnos),
Arkkitehtitoimisto LPV Oy, 2018

6. KUVALÄHTEET

Kuva 1: Kirkonkylää 1910-luvulla. Kuvalähde: Nurmijärven museo.

http://www.muistaja.fi/imageinfo.php?id=66750&view=lres&prms=s_start%3D180%26s_fulltext%3D%26s_adv%5B0%5D%3D1910%26s_adv%5B1%5D%3DNurmij%25E4rvi%26s_advfrom%5B0%5D%3D4%26s_advfrom%5B1%5D%3D5%26s_org%3D4%26s_viewmode%3D2%26s_class%3D1%26s_advs%3D2)

Kuva 2: Kirkonkylä kuvattuna kirkon tornista 1960-luvun alussa. Kuvalähde: Nurmijärven museo.

http://www.muistaja.fi/imageinfo.php?id=58185&view=lres&prms=s_fulltext%3D%26s_adv%5B0%5D%3Dbergstr%25F6m%26s_adv%5B1%5D%3D%26s_advfrom%5B0%5D%3D1%26s_advfrom%5B1%5D%3D1%26s_org%3D4%26s_viewmode%3D2%26s_class%3D1%26s_advs%3D2)

Kuva 3: Fagervik-niminen huvila, jossa toimi 1920-luvulla Nurmijärven ensimmäinen säästöpankki. Kuvalähde: Nurmijärven museo.

http://www.muistaja.fi/imageinfo.php?id=10281&view=lres&prms=s_fulltext%3D%26s_adv%5B0%5D%3Dfagervik%26s_adv%5B1%5D%3D%26s_advfrom%5B0%5D%3D1%26s_advfrom%5B1%5D%3D1%26s_org%3D4%26s_viewmode%3D2%26s_class%3D1%26s_advs%3D2)

Kuva 4: Koposen lääketehaan rakennuksia 1910-luvulla. Kuvaaja Väinö Vallinkoski. Kuvalähde: Nurmijärven museo.

http://www.muistaja.fi/imageinfo.php?id=10281&view=lres&prms=s_fulltext%3D%26s_adv%5B0%5D%3Dfagervik%26s_adv%5B1%5D%3D%26s_advfrom%5B0%5D%3D1%26s_advfrom%5B1%5D%3D1%26s_org%3D4%26s_viewmode%3D2%26s_class%3D1%26s_advs%3D2)